

MŪSŲ VYTIS

Dvimėnesinis Skautiškos Minties Žurnalas

NR. 4 LIEPA-RUGS. 1960 XII METAI

LEIDŽIA: Akademiniis Skautų Sąjūdis

REDAGUOJA: Vyr. redaktorius — Adomas Mickevičius, 1444 N. Astor St. Chicago 10, Ill.;
redaktoriai: Vytautas Černius, Dalė Koklytė, Ina Užgirienė.

REDAKCINIO KOLEKTYVO BENDRADARBIAI:
A. Avižienis, D. Bulgarskaitė, A. V. Dundzila, L. Germanienė, R. Kviklytė, M. Leknickaitė, L. Petrauskaitė, T. Remeikis, A. Saulaitis, Jr., N. Stasiškis, D. Tijūnėlis, R. Vėžys.

MENINĖ PRIEŽIŪRA: Vytauto Germano

TECHNIKINIS REDAKTORIUS: K. Ječius, pav.
A. Trinkūnas

ADMINISTRACIJA: Antanas Paužuolis, 2715 So. Troy Str., Chicago 23, Illinois, U.S.A.; ekspeditorius — Liūdas Ramanauskas; reikalų vedėjas — Sigitas Miknaitis.

BUDŽIU! Redakcijos adresas: A. Saulaitis Jr.,
P. O. Box 507, Waterbury 20, Conn.

PRENUMERATOS KAINA: Metams — J.A.V. ir Kanadoje 4 dol.; D. Britanijoje ir Australijoje 1 sv.; kitur 2 dol. Metinė garbės prenumerata 10 dol. Prenumeratą ir aukas siųsti administratoriui. Atskiro numerio kaina 75 centai.

SKELBIMŲ KAINOS: Sveikinimai, užuojautos ir kt. smulkūs skelbimai po 2 dol. Kiti pagal susitarimą.

SPAUSDINA: M. Morkūno spaustuvė, 6049 South Ashland Ave., Chicago, Ill.

Straipsniai su autorių pavarde, slapyvarde ar inicialais nebūtinai išreiškia skautiškos vadovybės, leidėjų ar redakcijos nuomonę. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra kalbos, formos ir stiliaus atžvilgiu.

MŪSŲ VYTIS (OUR KNIGHT) is a bimonthly magazine published by the Lithuanian Student Scout Association.

IVYKIŲ RAIDOJE

Tik ka neseniai praėjo dešimtoji stovykla. Lietuvių Studentų Sąjunga artinasi į savo dešimtmetį. Anapus, mūsų tėvų gimtoje žemėje, okupantų verčiami ir prižiūrimi tautiečiai triukšmingai švenčia dvidešimties metų Tarybinės Lietuvos sukaktį. Studentiškų organizacijų narių tarpe randasi į savo dvidešimtąjį pavasarį bežengius, bet laisvos lietuviškos žemės nemindęs, jaunimas. Štai keli dešimtmetiniai jubilėjiniai įvykiai, kurių nuotaikoje mes šiandien gyvename.

Tačiau tai praeities įvykių jubiliejai. Dabartyje — šiais metais Akademiniame Skautų Sąjūdyje įvyko keli įvykiai, kurių dešimtmetiniai minėjimai dar toli bėgančio laiko ateityje. Sąjūdis persiorganizavo. Įsteigtos Studentų Skautų ir Filisterių Skautų Sąjungos. Atrodo tarytum darbas atliktas. Viskas geroje tvarkoje — statutai parašyti, knygos suvestos — tarytum laikas pailsėti.

Tačiau mūsų organizacinis gyvenimas sako griežtai ne. Duoti pradžią dar ne viskas. Organizaciją reikia dauginti, kaip motinai savo mažą kūdikį. Reikia duoti tvirtus pagrindus — pirmuosius metus, jeigu mes norime susilaukti dešimtmečių. Šiuo metu egzistuojančios organizacijai pavojingos pesimizmo, abejingumo, neapsisprendimo bei atostoginės nuotaikos turi būti pašalintos, nes kitaip galime nesulaukti nei vieno dešimtmečio — būsime gyvenimo raidos pašalinti.

VYDŪNAS — ŽMOGUS IR JO VEIKALAS

JONAS KUBILIUS

Pratarmė.

“O visų galingiausiai mus veikia mums artimasis, kada jis mirdamas nuo mūsų skiriasi.

Jis tuomet lyg tilsta, jeib tylėtų amžinai. O tačiau jis kaip tik tada mums gyviausiai reiškiasi. Taria mūsų skausmą tada mums balsų tūkstančiais. Ir mūsų visas vidus lyg šaukia paaiškinimo prasmės to, kas pasidarė, paaiškinimo žmogaus gyvenimo, jo likimo ir mirties prasmės.” Vydūnas “Rožės ir Lelijos” pusl. 26-tas). Šitais žodžidiais jis pats apsprendė mūsų širdyse save ir savo palikimą. Skaitant Vydūną negali nesusirūpinti šiais svarbiausiais savo gyvenimo klausimais. Jis kalba tiesiai į žmogaus sielą, ją atveria iš vidaus, apšviečia vidujine proto, meilės ir gerumo šviesa. Antraeilis pasilieka ir jo svetima terminologija, neįprastas galvojimas, savita kalba. Tyra mintis, lyg kristalas saulės šviesoje, spindi perveriančiu stiprumu iš bėgalinės tolybės ir kalba be žodžių didelių švelnumu, be priekaištų ir užgauliojimo, į mūsų sielos gelmes. Gyvybės ir jaunatvės spinduliai veržiasi vidun. Niūri nuotaika išsisklaido, kūnas įgauna prasmę, gyvenimas savo rėmus, žmogus savo didybę, o “Didysis Slėpinys” amžinai tveriančio, veikiančio su meile ir išmintimi pasaulio ir žmonijos istorijoje.

Paviršutiniškai paskaitęs jo veikalus — ką ir man pačiam teko padaryti trumpame paminėjime savo laiku “Mūsų Vytyje” — atrodo, susiduri su ekzaltuotu svajotoju, dvasios kabalistika ir minties akrobatika. Ilgiau sustojęs prie jo mintijimo ir prasiveržęs pro paviršutiniškumą, atrandi didelę šviesą, meilę, dorumą, nenuilstančią gyvybę, kūrybinę galią ir amžinai besiveržiančią žmogaus dvasią į skaistesnius žmonijos idealus, į šviesesnį rytojų. Beskaitydamas jį pajunti, kiek jo minties gilumas prašoka jos netobulą išraišką. Jis ir pats prisipažįsta, kaip silpnos ir netobulos yra išsireiškimo priemonės. “Tada dažniausiai ir rašau apie gyvenimo slėpinius. Tik vis atrodo reikalinga kiekvieną rašinį dar papildyti ir tad ir iš naujo parašyti net kelis kartus... Noriu, kad jam veikiama mano minčių vidus nušvistų” (Vydūnas Drauge 1953, saus. 31 d.) Nežiūrint tų didelių pastangų, jis gal pilnai nepajėgė atverti savo sielos gelmes ir minčių turtingumą apie žmogų, pasaulį ir Dievą. Todėl nėra ko labai nustebti, kad daugelis daugiopai Vydūną interpretuoja ir jam kartais primeta tai, ko jis tikrai nenorėjo pa-

Kun. Dr. Jonas Kubilius, S. J. artimas akademinio jaunimo draugas. Daugiau apie autorių prašau žiūrėti MŪSU VYTIS 1959 m. No. 2-3 pusl. 40

sakyti, arba jį suplokština iki paviršutiniškumo, pedagoginę priemonę sumaišo su minties turiniu. Kas Vydūno nėra laikęs teosofu? Kiek skaičiau apie jį rašančius ir geriausiai, atrodo, jį pažįstančius, visi sako jį esantį teosofą. Bet klausykime jį patį: — “Tūli neaiškiai mąstą ir dalykų nepažįstą manė, man buvę svarbu skelbti... tam tikros rūšies mokslus, vadinamus teosofiškus. O iš tikrųjų, teikdamas įvairius, vyriausiai filosofiškus mąstymus, stengiausi tautoje sužadinti sąmoningą gyvybingumą.” Čia duodu kun. Dr. J. Prunskio citatą paskelbtą Drauge. 1948 m. kovo 22 d. Pats negalėjau prieiti prie “Tremties Metų” arba “Vairo”, kur jis taip buvo pats (pasisakęs.) Ir kas galėtų geriau žinoti jo mintis, jeigu ne jis pats. O jis, atrodo, nenori prisipažinti save teosofu, ar tam panačiu. Mes vėliau mėginsime daugiau prie to sustoti.

Kas — Vydūnas?

Kelios biografinės žinios. Nesustosiu čia plačiau. Apie tai buvo daug rašyta knygoje “Vydūnas” išleistoje 1948 m. Jo mirties proga jo biografija buvo paskelbta visuose lietuviškuose laikraščiuose. Be to, A. Merkelis ruošia plačią Vydūno biografiją, kuri turėtų greit išeiti. Paminėsiu čia tik svarbiausius dalykus.

Vylius Storasta-Vydūnas gimė kovo 22 d. 1868 met. Jonaičiuose. Jo tėvas, Anskis Storasta buvo liuteronų kunigas, o motina — Marė Ašmonaitė, ūkininkaitė iš Priekulės apylinkės. Baigęs Pilkalnio ir Ragainės mokytojų seminariją dirbo pradžioje Kintų pradžios mokykloje. Nuo 1892 iki 1912 mokytojavo Tilžės vidurinėje mokykloje. Didžiajam karui baigiantis, dėstė Berlyno universitete lietuvių kalbą. Mokytojavo taip pat Telšių gimnazijoje nuo 1920 iki 1923 m. Vydūnas taip pat studijavo Greifswaldo, Hallės, Leipzigo ir Berlyno universitetuose. Be pedagoginio darbo Vydūnas dirbo kultūrinį darbą. Kaip rašytojas, chorvedys, paskaitininkas, visuomenininkas jis buvo žinomas ne tik Mažajoje, bet ir Ddžiojoje Lietuvoje. Tilžėje jis įkūrė Giedotojų Draugiją, Lietuvių Mokslo Draugijoje laikė paskaitas, ruošė įvairias šventes, statė veikalus ir apvažinėjo visą Lietuvą žadindamas tautos meilę, doringumą, žmoniškumą jaunųjų ir suaugusių širdyse. Jis parašė virš 70 įvairių veikalų. Vydūno asmuo lyg palaimos šešėlis įaugo į Lietuvos kultūrinį gyvenimą. Lyg burtininkas ir žynys jis gyveno ir gyvena jaunųjų ir suaugusių dvasioje.

Baigiantis antrajam pasauliniam karui Vydūnas buvo priverstas pasitraukti į vakarus. Ir po ilgos, skausmingos kelionės Vydūnas sustojo Detmoldė, kur jis 20 vasario 1953 met. 5 val. 40 minučių po pietų, nesulaukęs pilnai 85 metų amžiaus, pasimirė ir 26 dieną buvo palaidotas Detmoldo liuteronų kapinėse. Vydūno mirimo datą paėmiau iš E. Simonaičio laiško, rašyto 21 vasario 1953 m. “Draugo” redakcijai ir laikomo “Draugo” archyve.

Bet kas yra Vydūnas? Pranašas? Tautos dvasios žadintojas? Mokslininkas? Poetas? Filosofas? Lietuvos Gandhi? Asketas? Šventasis? Visais tais vardais jis buvo ir yra aptariamas mūsų spaudoje.

Leiskime jam pačiam pasisakyti apie save, o vėliau tegu kalba kiti. “Visame savo gyvenime mėgau rašyti. Tenka dažnai rašyti laiškų bei lakštelių, bet vis ir sukurti rašinius. Patenkinu tuo tūlų žmonių pageidavimus. Bet noriu vis išspręsti ir uždavinius, kurie mano vduje pasireiškia. Labai

mielai ir sėkmingai ir piešiau jaunas būdamas.

Gyvenimo metais rašinių turinys ir tūris vis pasidarė kitoks. O dabar, rodos, grįžtu į dvasinį vaiko patirčių galimumą.

Mokslinimosi metais daug pakito. Vėliau kurdamas raštus vaidinimui stengiausi sekti senųjų Graikų kūrėjais. Vis dėlto į visus tuos rašinius įsišliauždavo ypatingi regėjimai. O paskutiniaisiais dešimtmečiais, kada pasaulį vis baisesnė temdino naikinimo galios, vis dažniau rašiau susikaupęs, jeib apreikšti galėčiau, kas čia man sušvito". Toliau jis rašo apie savo kasdieninį gyvenimą, kad jis sverias tik 40 kilogramų, kad valgęs tik žoleles, vaisius ir grūdus, kad gerięs tik vandenį, vaisių sunką ir pieną, kad šepetuojęs vakarais savo kūną atsigaivinimui, kad miegęs 8 val., einęs klausytis viešų svarbių kalbų, šventadieniais lankęs visokius šventnamius "linkėdamas sušvitimo einantiems ten pareigas ir susirinkusiems".

"Taip man tiesiog ir pralekia dienos. Rašimui vis nelieta gana laiko... Į visą tai įsiterpia ir vidinis susikaupimas. Jau rytmetį pabudęs kreipiuosi į Didįjį Slėpinį. Atsikėlęs ir pasiruošęs dienai, vėl skiriu valandėlę vidiniam tilsimui. Atsigaivinęs tada kūną vaisių sunka, vėl rymoju susikaupęs, prisiminimas žmoniją, artimas tautas ir asmenybes...

Bet labai giliai mane veikia nuolatinis stravėjimas viduje, minčių sušvitimas ir visokių būsenų sukilimas, ir viso to vėl pradingimas. Visa kas pasidaro viduje regima ir beveik girdima. Visokie žmonės ir visokie pasaulio vyksmai tampa viduje patiriami... Labai malonu, kad iš visų tų vyksmų pasiseka iškilti į tikriausią ramybę ir šventą tylą ir numanyti laiminimą". Toliau jis vėl rašo, kaip kūnas pamažėl pradėdąs nebegaluoti, bet juslės pasidarančios jautresnės nors akys ir ausys nebenorinčios taip ištikimai tarnauti, kojos prie rašomojo stalo greitai atšalančios ir panašiai.

"Labai ypatingai mane veikia ir vidinis gyvumas. Susikūriantios mintys, sukilantieji akstinai yra dažnai tokie galingi, kad tiesiog verčia į staigų apsišvėtimą"... Tai Vydūnas rašė jau būdamas 84 metų įprašytas Lietuvių Rašytojų Draugijos. Ten pat jis vėl rašo: Ypatingas yra jautimasis ir kitų žmonių atžvilgiu. Noriu vis tikrai kuklus ir kantrus būti, o tik kyla dažnai išdidumas. Vėliau o girdžiu kartais sakant, kad mano artybėje jaučiamas ypatingas ramumas. Gal nujaučiama, kad vis linkiu visiems taurėjimo ir esmiško šviesėjimo.

Jau dešimties metų vaikas būdamas, po pasikalbėjimo su tėvo svečiais kunigais, kurių vienas buvo jau žilagalvis, jaučiausi, lyg Dievą kaip visur esantį ir viską vykdantį geriau numanęs, negu jie visi. Pakilo ypatingas įsivertinimas. Ir kiek dėjąu ir dedu pastangų tam pašalinti, vis jis prasiveržia.

Buvo laikų, kada teko patirti tūlių augšto mokslo žmonių išmanymus ir juos gana branginti, bet žengiant tolyn gyvenimo taku, gyvenimas vis aiškiau atskleidė man savo slėpinumą...

Giliausiai mane paveikia, ką tūli Rašto žinovai, tūli gydytojai, gamtininkai ir mąstytojai skelbia. Vis rodosi, kad mano sąmoningumas yra kitoks ir linkėti reikia jiems dvasinio pabudimo...

Ypatingai jaučiausi rašydamas apie labai reikšmingus gyvenimo klausimus. Tada lyg tampa kitoks ir gyvesnis: viduje sušvintu, kvėpuodamas gyvenimo slėpiningume. Ir rodosi, kad rašant slenka ant popieriaus mano sąmoningumas su raitojančiais braižais, jeib galėtų būti pagaunama kito žmogaus

Čikagoje prie A. Lincoln'o paminklo vykusiame Baisiojo Brželio minėjime Korp. "Gintaras" pirm. E. Šimaitis skaito rezoliuciją.

L. Knopfmillerio nuotr.

sąmoningumo.

Labai svarbūs išmanymai man kyla giliame miege. Yra, tarsi čia kas atsi-
skleistų nuostabioje šviesoje. O kai man taip tenka, seka mane tūlas dienas.

Taip tai būsiu kiek paskelbęs, kaip jaučiuosi. Bet vėl primintina ir tai, kad vis stengiuosi iškilti li vidinę ramybę. Kelius kartus dienoje ar pabudęs susikaupiu ir atsiduodu vidiniam šventam tilsumui, kurs gaivina ir iškelia iš visų priešingumų, kad susivokti galiu toj Malonėje, kuri visą Visatą su jos vyksmu laiko savyje, traukia Savęspi ir atspindi man artimais ir svetimais žmonėmis."

Šitas jo išsamus apie save pareiškimas buvo atspausdintas "Drauge", 31 sausio 1953 m. Iš jo aš ir paėmiau čia kelias ištraukas.

Ką kiti apie jį sako?

M. Tėvainis: "Didysis mūsų tautos gaivintojas, plataus masto kūrėjas, jaunimo auklėtojas, filosofas ir visuomenininkas.

Pr. Naujokaitis: "Vydūnas yra tautos sąžinės švyturys, tyras lietuvių širdies balsas. Jis skelbia amžinąsias tiesas, dvasios gyvybę, kūrybą, žmoniškąjį taurumą.

Tyruolis: "Viena pačių šviesiausių asmenybių Lietuvoje yra Vydūnas."

E. Simonaitis: "Mes jo kūną palaidojome, bet jo siela bus visur kur susirinksl laisvi lietuviai. Pastatysime jam paminklą, nors jis jau seniai pastatė sau paminklą lietuvių širdyse."

Kun. J. Prunskis: "Tas lietuviško atgimimo patriarchas, buvo nuostabiai tauri asmenybė, pasaulinėje egoizmo jūroje dvasios švyturys, nenumaldomas kovotojas dėl lietuviybės, originalus rašytojas, dramaturgas, nenuilstamas or-

ganizatorius, visuomenės veikėjas, kompozitorius ir chorvedys’.

A. Krausas: “... savo žodžiu, kaip burtininkas, kaip tautos žynys Tu žavėjai mus, vos prisikėlusios tautos vaikus, Amžinos Ugnies tarnybai. Tu savo vaidybos menu sužadinau mus vaikščiui Žvaigždžių Takais, o nuostabiai skambančiomis dainomis bei giesmėmis atvėrei vidinio pasaulio paslaptis ir grožį. Regiu gyvai Tavo malonias spindinčias akis, kurių šviesa įsiskverbė į pačias mano sielos gelmes. Girdžiu dar gyvai ir šiandien Tavo nuostabius žodžius apie žmogaus gyvenimo prasmę ir uždavinį, apie tautos ir žmonijos kelią, apie Didįjį Slėpinį.

Daug iš tų dienelių yra mirusių, daug išblaškytų po visus pasaulio kraštus, bet Tavo skelbtos ir skelbiamos idėjos yra gyvos mumyse ir visoje tau-toje.” A. Krausas buvo Vydūno mokinys trejus metus Telšių gimnazijoje..

M. Katiliškis: “Aš broviausi alkūnėmis ir pečiais pro tvirtą, įtemptą mi-nią, ir tik silpnas jo balso aidas tesiekė mane. Šiandien jo žodžių nebegaliu atsiminti, o klausėsi jo mirtinoje rimtyje, kaip klausomasi pranašo ir audras raminančio, kaip tiesos ir surminimo skelbėjo.”

M. Vaitkus: “Visi žmonės jautėme, kad tai yra nepaprasta dvasia. Štai įeina... Lieknas, kaip nendrės siūbuoja, liesas ir lengvas — rodos, pūstelės vėjas ir pagavęs nuneš kaip lapą į tolį... Išblyškusiame kaip ligonio arba as-keto veide liepsnoja pranašo akys, bet ne gūdžios, tik šviesios ir šiltos, kaip tėvo ir bičiulio.”

Ignas Končius: “Bet Vydūnas iš Tilžės, visai kas kita. Savotiški plau-kai. Įdomi kakta, sunkiai įstebiamos akys. Vis nori žiūrėti į tą galvą “visu-moje”... Lengvutis tarsi iš oro švarkelis. Atrodė saulės spindulių perveriamas, vėjo tuojau kiaurai perpučiamas. Tarsi nieko kūniško. Viena tik siela. Ji mąs-to už visus. Ji yra vidus visų. Ji visų vidų mato, nusako, palaiko, taiso, žadi-na, varo pirmyn. Kai kalba, rodos, ir už mane pasako, ir už mano draugą, pa-žįstamą. Tegu ir apie ką sako, bet nuduoda, tarsi visus tai liečia, iš visų po biškį tai paimta...”

Pr. Merkelis: “Vydūnas yra vienintelis tikrai gilus mūsų rašytojas, ku-rio raštuose galima rasti nekasdieninių minčių. Mėgstančiam pagalvoti žmo-gui jo raštus skaityti vienas malonumas.”

Užteks šitų gyvųjų, tikrų liūdytojų. Jų mes galėtume šauktis iki bega-lybės. Jie kiekvienas savaip ir kiekvienas tikrai duoda Vydūno supratimą ir visi susibėga, už paviršutinių išraiškų, už veikimo ribų į vieną jo asmenybės aptarimą: — Vydūnas buvo žmogus nepaprastas, kuris visa savo buitimi mėgino sau išsiaiškinti didžiasias mūsų gyvenimo problemas ir jas mums pertiekti. Jo gyvenimo tikslas buvo šviesėti pačiam ir atnešti tos šviesos kiek galima daugiau kitiems.

Šitas mozaikos portretas, kurį mes davėme pasinaudodami jo pačio žo-džiais, liūdijimu kitų įvairių žmonių, įvairaus amžiaus ir įvairaus išsilavi-nimo — yra tikras, egzistencinis, apimęs visą jo gyvenimą, jo buitį žemės kelionėje ir jo buitį kaip tokią. Jo pačio liūdijime ir kitų pasisakymuose mes jaučiame, kad Vydūno asmenybė negali sutilpti mūsų nukaltuose kitiem žmo-

nėm spręsti rėmuose. Vydūno asmenybė nenori būti išprievartauta ir sugrūsta į kategorijas. Ji yra dynamiška, kaip ir jo galvojimas yra dynamiškas, besikratas bet kokio išprievartavimo. Jo galvojimas nieško daiktų klasifikacijos, bet įžiūrėti iš vidaus į daiktų esmę, jų pačių augimo ir vystymosi eigą. Jo galvoje kiekvienas daiktas yra svarbus, kiekviena gyvenimo apraška brangi, nes viskas turi savo paskirtį, viskas turi savo vidutinį tikslingumą, viskas yra vieno šaltinio ir į vieną šaltinį keliauja — Amžinąjį Slėpinį, Aukščiausiąją Buitį, iš kurios viskas yra, kurioje viskas vyksta, kuriuomi pasiremia, į kurią keliauja, kurią viskas atspindi. Meilė, dorumas, teisingumas, gerumas, šviesėjimas ir atradimas savęs, savo paskirties yra ramsčiai ant kurių pati gyvybė, laimė ir palaiminimas stovi ir yra statomas.

Vydūno gyvenimo, veikimo ir galvojimo centre yra žmogus. Žmogus pasaulyje, žmogus žmonijoje, žmogus tautoje, žmogus savo didybėje. Žmogus egzistencinis ir žmogus eskatologinis, žmogus žemės kelionėje, žmogus vidujiniuose savo siekimuose. Iš šito visuotinio žmogaus supratimo išsiplečia todėl ir Vydūno veikimo sritys.

Jam rūpi tauta, jos dvasingumas, jos gyvybė, jos sąmoningumas ir jos dorovingumas. Todėl jis pasidaro tautos gaivintojas, tautos sąžinė, tautos šviesa. Jis organizuoja tautos atgimimo dvasią. Rašo knygas, skaito paskaitas, ruošia vaidinimus, steigia organizacijas, dega tautos reikalais. Jis parašo "Tautos gyvata", "Amžina Ugnis", "Prabočių Šešėliuose", "Nesau Žmogus", "Litauen in Vergangenheit und Gegenwart" ir taip toliau.

Jam rūpi ir ypatingai rūpi jaunimas. Jis yra žemiškojo gyvenimo žiedas. Jo begalinė meilė jaunimui, jo dorinimui, jo švietimui, jo kėlimui jis yra paaukojęs didžią dalį savo gyvenimo. Trykšte tryško iš jo žodžio ir iš jo veido ir akių šitas ilgesys geresnio, susipratęsio lietuviško jaunimo.

Jam rūpi žmonija. Jis išmoksta bent dešimtį kalbų, kad galėtų geriau susipažinti su įvairių tautų kultūra. Jis studijuoja kultūros istoriją, tautų religijas, etnologiją ir antropologiją. Jis ieško suprasti žmonijos išmintį.

Jam rūpi pasaulis, jo sudėtis, jo tikslas. Jo "Visatos Sąranga" yra gal gan keistas bandymas išdėstyti, ką kiti yra manę apie pasaulį ir kaip jam atrodytų jo simbolinėje išraiškoje.

Bet virš viso kas jam rūpi — pati žmogaus esybė, jo buitis. Jis parašo "Slėpingoji Žmogaus Didybė", "Mirtis ir kas toliau", "Samonė" ir taip toliau. Kas jam rūpi labiausiai tai žmogaus žmoniškėjimas, žmogaus dvasingumas, gerumas, sąmoningumas, žmogaus kilimas. Žmogus yra Amžinosios Ugnies kibirkštis, Begalinės Šviesos spindulys, Didžiosios Jūros rytmečio rasa. Jo galioje yra ir jo uždavinys šviesėti, augti, gerėti savyje ir tą gerumą, šviesą, augimą skleisti. Amžinybė ir laikas žmoguje susijungia, begalybė ir ribos pasibučiuoja.

Tai yra Vydūno sunkiai apčiuopiami bruožai, tos šventos asmenybės kartais tik nujaučiamos pašvaistės, didelio žmoniškumo realaus įsikūnijimo.

Gilesniam jo asmenybės supratimui mes mėginsime antroje šio rašinio dalyje pasekti arčiau jo veikimą ir jo veikalus.

(bus daugiau)

LIETUVYBĖS ASPIRACIJŲ ŠVIESOJE

A. V. Dundzila

Lietuvybė, beveik visa kas yra lietuviško, šiandieniniame jaunime neprigija. Savo tarpe lietuviškai nekalbama; kur kalbama, tai tik su akcentu ar svetima sakinių konstrukcija; vengiama prisipažinti lietuvių vardo ar kilmės, ypač svetimtaučių tarpe; tėvai, pajėgę ar nepajėgę įskiepyti lietuviškuosius bruožus yra laikomi „keturkampiais“ ir dažnai namuose dominuoja atviri konfliktai ar moderuoti tų bėdų sprendimai. Žvilgterėjus į 12-18 metų jaunuolį yra nesunku pajusti amerikietiškosios aplinkos įtaką ir lietuviškųjų pastangų smulkumą; dar tų pastangų koncentravimą tose srityse, kur amerikietiškoji aplinka visiškai nereikia preteksto ar neskiria dėmesio. Argumentuojama mus ir mūsų tėvus inspiravusiais praeities laikotarpiais, kurie toli gražu neatitinka šiai dienai. Yra ir šviesių išimčių. Tačiau šiomis išimtimis mokyklos, organizacijos ir visuomenė pasitenkinti negali. Lietuviškoji mokykla — plačiąja savo definicijos prasme — t. y. šeštadieninės mokyklos, jaunimo organizacijos, sporto klubai, pobūviai, koncertai, suvažiavimai, stovyklos, pati visuomenė savo tikslo neatsiekia. Čia tad noriu pažiūrėti į lietuviškąjį auklėjimą, kuris prasideda persiritus 10-12 metų slenkstį.

Dar yra geriau didesnėse kolonijose, gal dar kiek geriau tose, kurios arčiau viena kitos randasi. Čia kur kas daugiau asmeninio ryžto atsiranda, grupinių — tarpvietovinių susiejimų būna, didesnis akiratis švinta. Toliau esančios kolonijos daug sunkiau verčiasi: organizacijų biuleteniai, laikraštinių kronikų, laiškai ryšio palaikyti nepajėgia. Tad ir kyla reiškiniai nuo prenumeratų, nario mokesčių nemokėjimo, iki argumentų — kad esame ta pati organizacija, bet toliau gyvename, tad galim ir bendrų nuostatų nesilaikyti — iki visiškai užgesimo ir nubyrojimo. Gi asmeninėse draugystėse dominuojantieji draugų būreliai irgi neturi kitų „šaukų“ palyginimui, tad verčiasi tik sava išmintimi ir vaizduote. Šiose aplinkybėse neturima progos nei iš kitų pasimokinti nei savuosius mandrumus kitiems parodyti, t. y., labai kuklia prasme tariant, „kurti“.

TIKSLAI

Svarstant tikslų neatsiekimą, reikia formuluotis pačius tikslus, jų definiciją. Statome klausimą: kokius tikslus norime atsiekti?

Dar Vokietijoje ar kad ir prieš penkmetį linksniuotą laiko, įvykių ir aplinkos nepajudinamą amžino lietuvių-patrioto sąvoką reikia laikyti sugniuždyta. Juk iš šiandien kalbančiųjų, galvojančiųjų ar gal ir negalvojančiųjų, bet besielgiančiųjų yra aiškus kitoks nusistatymas.

Tad reiškia žemesnių absoliutinių standartų, tačiau realiai įskiepijamų

ir laiko taip greitai nenaikinamų. Kreipiu dėmesį į laiką dėl dviejų priežasčių: viena — kad aplinką jau pažįstame; antra — kad jaunosios išeivijos didesnę dalį reikia laikyti palikta emigracijoje neribotam laikui, atseit skaityti negrįžtančią į kraštą, iš kurio jie ar jų tėvai pasitraukė.

Tad galima reikalauti ir tikėtis užauginti kartą, kuri pusėtinai žiupusėtinai žinotų ir galėtų vartoti lietuvių kalbą raštu ir žodžiu:

- nesigėdintų ir nesislapstytų pasisakyti savo kilmės;
- Reikėtų dėmesį ar bent nebūtų svetimi savo kilmės krašto įvykiams;
- remtų laisvai galvojančios lietuvių tautos pastangas;
- dalyvautų savo tautinės mažumos judėjime;
- į lietuviybę mokėtų žvelgti per kultūrinę prizmę;
- mūsų organizacijos atveju, gyventų ASS aspiracijų dvasia.

UŽDAVINIAI

Su tikslais eina uždaviniai mūsų kartai — šiuo metu jau studijuojantiems akademinėms organizacijoms priklausantiems nariams. Sakyčiau, kad mūsų pareiga yra sudaryti tą auklėjimo bendruomenę, tą aplinką, kurioje ateinantieji galės savo lietuviškąjį kriterijų formuoti. Yra svarbu nepasikelti puikybės, neapsivainikuoti dvejose kultūrose užaugusios kartos laurais — turinčios neginčijamą teisę be kompromisų ar už mus vyresniųjų bendradarbiavimo nustatinėti naujas gaires. Esu įsitikinęs, kad konfliktai ar ignoravimas neprisidės prie sprendimų. Abipusis mūsų kartos sugyvenimas yra analoginiai interpretuotinas anksčiau minėtiems jaunųjų konfliktams namuose: jei mes nesutariame su savo vyresniąja karta, abejoju ar jaunieji mus supras. O juk ir statistiniai ir teologiniai žiūrint, mūsų tarpe nebus minčių ar gairių, kurios nuvestų į klystkelius.

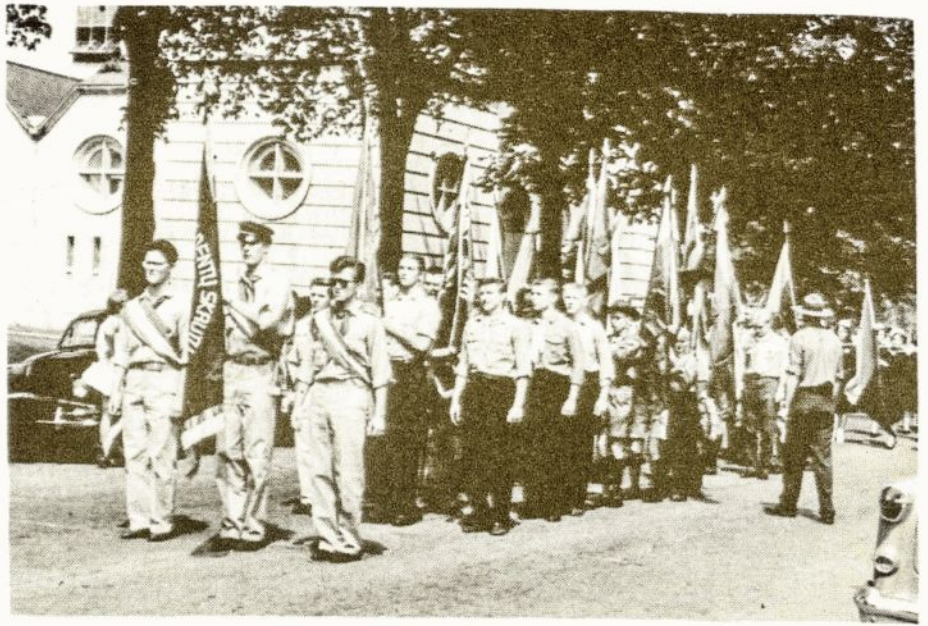
PAVYZDŽIAI

Kodėl lietuviybės fronte siūlau trauktis atgal ir, kaip kokiai kariuomenei, įsitvirtinti kituose apkasuose? Kodėl dabartinė pozicija yra nepriimtina? Štai, keleta pavyzdžių:

Mūsų lietuviybės švietimo metodikoje yra įsigalėjęs, sakyčiau, lietuviybės tunelis. Ir tas tunelis yra įkastas į kalną, be angos kitame gale, kaip kokia anglių šachta. Štai: lietuviškai mokoma tik apie Lietuvą, Lietuvos istoriją, lietuvių ir lietuvių kalbą, papročius. Šitaip paruoštas vaikas savo žinias galės panaudoti tik namie. Žinome, kad lietuviybės ir lietuvių kalbos pamokų laikas yra daugiau negu ribotas, tačiau ir pati medžiaga yra patiekama be jokios pritaikyto naudojimo galimybės. Vaikas nežino, kaip ta medžiaga apie Lietuvą galėtų skambėti angliškai. Taip ta medžiaga ir yra priimama — tik išlaikyti egzaminėlius mokykloje ar patyrimo laipsnio programoje, gi po egzaminų jau nekvaršinti galvos. Panašiai ir aš galvojau apie keletą mokslo šakų lietuviškoje gimnazijoje, kurias pabaigus, jau nebereikės kvaršinti galvos — pav.: gamtą ketvirtojo klasės, lotynų septintojo klasės. Tačiau tik iš gimnazijos išėjęs įsitikinau, kad tie dalykai buvo dedami į bendrojo išsilavinimo mozaiką, kad jie turi savo vertę. Tačiau jų iš naujo nesiemiau kartoti, tad taip viskas ir liko. Analogiją su lietuviybe taikau ir čia.

Korp! Vytis ir skautų tuntų vėliavos Dariaus ir Girėno parade Čikagoje.

L. Knopfmillerio nuotr.

Griežtas reikalavimas kalbėti tik lietuviškai dvelkia bizūnu, ir dar negyvenimišku bizūnu — nes patys vyresnieji neapsieina be anglicizmų. Kur kas prieinamesnis būtų susidraugavimo metodas, kuris ypač organizacijose galėtų būti palaispiniui skiepijamas. Dažnai pastebi, kad ypač dar silpniau lietuviškai bekalbantis jaunuolis tiesiog varžosi, o nuoširdėsnis gal net ir gėdinasi, negalėdamas sklandžiai išsireikšti. Pasitikėjimo, draugiškumo savais griežtais reikalavimais neįgys, dar daugiau — gal dar jaunuolį atstums.

Keistai skamba ir testamentiniai posakiai, kuriais vaikas greičiausia ir nebetiki. Dažnai gimtadienių, švenčių, dovanų davimo proga galima išgirsti: „Būk visada geras lietuvis patriotas ir kalbėk tik lietuviškai“. Tada vaiko veide galima pastebėti tokią sunkią, iškreiptą šypseną, kartais veido vietoj matai tik ramų, šaltą, akmenį. Gerbiamieji — pagalvokime — kas mus įsąmonino, kad esame lietuviai, didvyrių žemės vaikai, daug iškentėjusių prabočių palikuonys, kad vartojame seną, gražią kalbą ir koku būdu prisirišome prie savųjų, dainų, papročių ir įsitikinimų? Mums tai įsąmonino lietuviška mokykla, lietuviška mokykla, lietuvių visuomenė ir tėvai. Kas yra kalama dabar į mokyklas einantiems vaikams? — Kad jų tėvai yra atvykę iš užjūrio, tačiau kad jis yra lygiai toks pat geras amerikietis kaip ir čia gimęs, kad jis gali Amerika didžiutis, kad jo pareigos yra Amerikai, kad Amerika yra didžiausias naujųjų amžių humanistinis, sociologinis ir valstybinis pozityvus stebuklas. Apie 80% aplinkos ir visuomenės jam kartoja tą pat. Jo tėvai jam sako, kad jis yra lietuvis, tačiau jo tėvai jau kalba truputį kitokia lietuviška kalba negu jis: ne tik laisvai kalbantis, bet ir galvojantis tik angliškai. Ir štai, šitokioj scenoj pasirodo nuoširdus tėvų draugas, gal jo mokytojas, auklėtojas ir, su dovana rankose, sako, būk patriotas lietuvis“. Mančiau, kad panašių reiškinių išdavoje kurios tai jaunimo stovyklos juokų laikraštelyje tilpo pilnas jumoro, bet mus — vyresnius ir purtančio aštrumo posakis: „Nevartok lietuviškų žodžių be reikalo!“

Kreipiu Jūsų dėmesį į lietuviškojo auklėjimo programas: lietuviškų šeštadieninių mokyklų, skautiškų patyrimų, specialybių programas. Jos greičiausiai dar atvežtos iš Vokietijos, kur buvo naudotos tuometinių lietu-

viškų gimnazijų auklėtiniais. Trumpai sakant, reikalaujama pasakiškai daug, neįmanomai daug. 1958-1959 teko dėstyti lietuvių kalbą šeštajam šeštadieninės mokyklos skyriui. Programos nebuvo galima eiti, nes mokiniai dar nemokėjo linksniuoti. Gi štai, kita sritis: skaitymui ir lietuvių rašytojų supažindinimui buvo vartojama ta pati knyga, iš kurios aš Kaune mokiausi pirmoj — antroj klasėj. Manau, kad suprantate, jog Kaune turėjome kur kas platesnius lietuvių kalbos pagrindus ir tuos „Naujuosius skaitymus“ kirtome nors be per didelio susidomėjimo, bet ir be pasiruošimo; bent reikalingą žodyną turėjome. Tais laikais, pamokų metu, slėpdamiesi nuo mokytojų, jau studijavome Jules Verne, Dumas, Pilyponio raštus ir žavėjomės Winettou nuotykiams. Šiandien tačiau mokiniai skaito Vaižganto gamtos aprašymus — gražius, bet dvylikamečiui nuobodžius. Skautiškas lietuvių, lituanistinės programos reikalavimas taip pat yra tik reikalavimas, be medžiagos šaltinių, be pačios medžiagos.

Ypač vyresniųjų tarpe vyrauja su lietuvių surištas „lietuviško kraujo“ argumentas. Šis mistinis lietuviškas kraujas yra statomas kertiniu akmeniu prieš nutautėjimus, juo argumentuojami jaunųjų klausimai apie lietuvių, lietuvių santikį su amerikiečių aplinka. „Aš lietuvis-ė, tad ir mano vaikai yra lietuviai“, tvirtai kertama. Jau taip griežto atsakymo nepajėgiama rasti apie lietuvių anūkus, tačiau pirmajai generacijai, kad ir Amerikoje gimusiai, nutautėjimo galimybių neprileidžiama. Čia dar yra iškeliamas dvigubos Lietuvos — JA Valstybių pilietybės argumentas: į dvigubą pilietybę žiūrima grynai iš Lietuvos įstatymo pusės ir nekreipiamas dėmesio, kad, priimant JA Valstybių pilietybę savo noru ir pareiškimu buvo atsisakyta visų kitų pilietybių; yra ignoruojama ir JAV pilietybės dokumentuose įrašyta asmens žinia: FORMER NATIONALITY — Lithuanian. Čia gimusiems legaliniai aspektai atpuola; telieka tautybę ir kilimą nusakančio vardo parinkimas.

Vartant spaudą ar jaunųjų raštus krinta į akį lietuvių kalbos naudojimas. Kalba yra ryškioje svetimybių įtakoje. Tokia redaktorių neįskoreguota kalba nėra sveikas reiškinys, nors ir yra balsų, kad koreguoti nereikia, lai lieka spausdinti šiandieninės kalbos pavyzdžiai.

PAVYZDŽIŲ KLASIFIKACIJA

Patiektieji pavyzdžiai turėjo iliustruoti pagrindinius lietuvių nykimo bruožų faktorius. Bendrinant, faktoriai apima šias sritis:

1. Besąlyginiai griežta lietuvių kalbos naudojimo reikalavimą tuo metu, kai nėra realių metodų ir įmanomų programų.
2. Lietuvių sąvokų, literatūrinių figūrų ir romantiškos praeities argumentų naudojimą su tais, kurie nei moksliniai nei dvasiniai nėra paruošti tomis vertybėmis ar tai gėrėtis ar jas vertinti.
3. Lietuviškųjų - amerikietiškiųjų vertybių bei įsipareigojimų sintezės reikalingumą, įdant nereikėtų kalbėti netiesos sau, įdant sąžinė būtų rami ir prieš save ir prieš lietuvių ir prieš amerikietiško pasaulį.

IŠVADOS

Iš lietuvių kalbos naudojimo tik lietuviškuose klausimuose reikia bristi

lauk. Turi būti pademonstruota, kad lietuviškai galima kalbėti ir kitomis temomis, aišku, lietuvių kalbą pakankamai mokant; tad temų pasirinkimas yra svarbu. Tačiau daug svarbiau yra štai kas: turi būti pademonstruota, kad apie Lietuvą, lietuvius ir lietuviybę galima kalbėti angliškai. Toki dalykai kaip Lietuvos istorija, lietuviškosios kultūros apžvalga, tiek skautų programose, tiek šeštadieninėse mokyklose turi būti dėstomi tik angliškai. Derlius bus dvigubas: lietuviškieji klausimai bus pačiu natūraliausiu būdu išnešti į angliškąjį pasaulį, gi ta pati medžiaga mūsų jaunimui bus patiekta suprantamesne kalba. Verta yra net rūpintis, kad lietuviškose parapijinėse mokyklose lietuviybės kursas būtų pradėtas dėstyti angliškai.

Norint prie jaunimo prieiti, reikia toleruoti protingą procentą barbarizmų. Anekdota, „išmintingi išsireiškimai“ turi būti leistini. Ypač skautiškajame gyvenime reikia įsigyti jaunimo pasitikėjimą, įeiti į jų būrį, pradėti su jais žaisti — ir tik tada bus galima iš karto nežymiai, vėliau — stipriau sava vaga juos kreipti. Su nepajudinamais lietuvių kalbos reikalavimais pasirodžius prie angliškai kalbančio jaunuolio sunkiai jau ką beatsieksi; jau, turbūt, per toli nueita. Formuluoiant bendrą lietuvių kalbos naudojimo taisyklę šiuo metu jau reikia pripažinti, kad jaunimas nuo lietuvių kalbos kamieno yra nutrūkęs ir, reikalą šprendžiant, reikia rinktis kompromisinį, realesnį, ar kaip kitaip bepavadintumėt, išeities tašką.

Reikia realių programų, vadovėlių ir konspektų. Paruošti vien pačius programos klausimus neužtenka: reikia kiekvienam programos punktui patiekti ir suprastintą medžiagą. Dar daugiau: tiekiamo klausimo medžiaga turi tilpti viename puslapyje, kad besiruošiantis kokios nors dalies nepamestų ar sekančiame lape nepamirštų tuo pačiu klausimu pasiskaityti. Šios išvados plaukia iš specialybių konspektų patirties skautų vietininkijoje, gi apie jas galvodamas stebiesi: su koku išsiblaškimu ir neatodairumu jaunimas šiems egzaminams ruošiasi. Lituanistinių mokyklų srityje čia jau dirbama: yra išėjusi Masilionio „Literatūros istorija“, tačiau reikia dar vieno leidinio, kuriame tilptų tik patys griaučiai.

Laikraščių straipsniai turėtų būti redaguojami, kalbos atžvilgiu taisomi. Nesakyčiau, kad istorinis vartotos kalbos palikimas būtų svarbesnis už didaktinį momentą. Jei tuos straipsnius kas nors skaito, tai lai juose mato ir šiuos tokius standartus, bet ne depresinį žemumą. Atseit, reikalautinas lietuvių kalbos Dow Jones vidurkis, bet ne eilės publicistų ypač silpnosni kalbiniai bandymai. Gi lygesnė kalba prisideda ir prie viso numerio gero tono.

Jaunimo vartojimui ir jaunimo lygiui yra būtina formuluoti lietuviškųjų — amerikietiškjų vertybių sintezę. Sinteze turi būti priimtina ir Lietuvoj ir Vokietijoj mokslus ėjusiam, ji būtų pritaikyta ir čia gimusiam. Ši sintezė turi remtis į pilietinius įsipareigojimus gyvenamam kraštui, į pareigas ir ryšius savo šeimai, savo tėvų ir savajai gimtinei. Sinteze turi būti neišduodanti lietuviškumo principų bei reikalavimų, bet ji turi rimtai ir argumentuotai skambėti amerikiečio sąmonei. Sinteze turi nemeluoti, nemeluoti sau pačiam. Tai yra didelis ir sunkus uždavinys, tačiau ir labai svarbus.

Ši formulė, ši sintezė turi atsakyti į, pavyzdžiui, tokias amerikiečio pastabas ir klausimus:

ASS VTFJ metų centro valdyba po posėdžio, kuriame buvo gauti korespondencinio suvažiavimo rezultatai. Iš k. į d. S. N. Jasėnaitė, G. Musteikytė, N. Šalkauskaitė, U. Viskanta, L. Maskaliūnas ir E. Vilkas.

R. Viskantos nuotr.

— Look, you have come here, started a new life, why bother with a small piece of land far away”.

— “Look, you are a citizen now, don’t bother yourself with those questions, the Congress is sending some foreign aid”.

— “You are an American now, you should speak only English at home”.

— “Yes, sentiments are nice and dear, but you should be more practical”.

— “Why bother with a small country like that, what have the Lithuanians contributed to the world? Finns have Sibelius, Germans are famous for science, for philosophy, so and so have this and that — was there an international figure from Lithuania?”

— “Lithuanian being so small a nation and so difficult a language, why should the children be thought to speak Lithuanian at all?”

— “Lithuania is through for good and you might as well face it”.

Ir taip toliau.

Gi ši sintezė, formuluota, įkalta, išmokinta angliškai ir lietuviškai turi privesti tą amerikietį klausinėtoją prie tokios nuomonės: „Štai, žmogus iš tokios mažos ir retos tautos, bet tiek gerbiantis savo kilmę ir galėjęs užaugti tokia asmenybe taip skirtingam pasaulyje. Iš tikrųjų, ta tauta pertiekia didelius dvasinius turtus, gi jo tėvai, tiek daug pergyvenę, turėjo būti taurūs žmonės”.

Ta pati sintezė turėtų atsakyti ir į lietuvių liečiančių klausimų eilę:

— „Kodėl aš turiu lietuviškai mokintis?”

— „Kodėl lietuvių dainos man patinka?”

— „Kur yra Lietuvos vieta tautas tirpdančiame ir valstybes į sąjungas grupuojamame pasaulyje?”

— „Kodėl mano tėvai toki jautrūs lietuviškiems klausimams?”

Ir panašiai.

Sintezė turi duoti nuoširdžius atsakymus sau pačiam, turi išspręsti skautiško šūkio klausimą, kuris dabar skamba „Dievui, Tėvynei, artimui”. Juk „Lietuvių kalbos vadovo” definicija „tėvynė” yra laikoma gimtąja šaliimi, gi „tėviškė” jau yra tėvų gyvenimas, gimtoji tėvų žemė ir, trečiuoju terminu, gimtinė. Gimęs svetimame krašte, be abejoj, turi rinktis tėviškės

terminą, gi gimusiems Lietuvoje „tėviškės“ definicija irgi pilnai atitiks.

Sintezės formulės čia nesiimu tiekti. Bendrai į lietuviybės išlaikymo bei sintezės formulavimo bruožus reikia žiūrėti per kultūrinius akinius, atseit lietuviškąją kultūrą versti tuo įrankiu, kuris lietuviybę darytų vertinga bet kokiam apsitrynusiam svetimtaučiu, kuris lietuviybę artintų čia gimusiam mūsų jaunuoliui. Atrodo, kad per lietuviškąją kultūrą galima išreikšti ir kuo ne visą lietuviybę. Pastebiu, kad kultūros rakto mintis nėra nauja. Jau eilė metų, kaip ją girdime, apie ją skaitome. Tačiau ji yra diskutuojama ir sprendžiama labai aukštam išsilavinimo lygyje, gi neteko girdėti, kad kas nors būtų ją ėmęs formuluoti dvylikamečiui jaunuoliui, tik per namų slenkstį išeinančiam ir didžiausiu greičiu tolstančiam.

BAIGIANT

Čia prašosi žydams Amerikoje analogija, turbūt ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Žydai turi ir religiją ir tautines — gal būt rasines, tačiau kultūrines savybes. Nesunku išgirsti gana vaizdžiai pasakytą išsireiškimą, kad Mickey Smith yra žydas savo religija, gi Margareth Smith yra žydė savo kultūra. Ir vieno ir kito namuose bus knygų apie Israelį, abiejų draugai gal gruposis iš žydų tarpo, tačiau Mickey griežtai laikysis religinio ritualo, gi Margaret bus tik kilus iš žydų šeimos, seks žydiškąją pasaulį, bus su atatinkamu išsilavinimu.

Lietuviams lietuviškos religijos nereikia, telieka ryškinti savo tautos kultūrinį veidą. Tebūnie antroji ar trečioji generacija Amerikoje „Lithuanians by culture“, bet ne iš Vaičiulių pasidarę koki nors Whites, kurių vaikai jau nieko apie savo tėvų gimtąjį kraštą nebegali pasakyti.

Visas reikalas yra didelis, painus ir sudėtingas. Savo dydžiu panašūs klausimai rimtose prekybos, pramonės įmonėse, valstybės aparatuose yra studijuojami ir sprendžiami besispecializuojančių konsultavimo firmų, t. y., „operations research“.

Šiuo keliu sprendimo ieškojimas mums yra neprieinamas. Nežinia, ar Amerikoje pasitaikė kokia tautinė mažuma, kuri nutautėjimo srovei iš viso sąmoningai spirtis bandė. Gal tų mažumų dauguma tik srovės nešamos buvo, gi jų nutautėjimo greitis bei šiame krašte paliktieji bruožai tik nuo imigrantų skaičiaus ir tautinio stuburkaulio kietumo priklausė. Manau, kad su daugelio nuomone sutiksiu: yra verta dėti sąmoningas pastangas. Gi koki šiandieniniai žingsniai turėtų būti — išsipasakojau.

*Mano mieliems draugams,
filisteriams Linai ir dr. Eduardui
Kaminskams, jų brangiam tėveliui
mirus, gilioje skausmo valandoje už-
jaučiu ir drauge liūdžiu*

Fil. Romas Kezys

*Teisėjui Antanui Kudirkai mirus,
jo žmoną Magdaleną, dukrą vyr.
skautę Nijolę ir sūnų sk. vytlį Arvydą
giliai užjaučiame ir kartu liūdime
Waterbury skautės ir skautai
ir*

*Waterbury sk. Tėvų ir Remėjų
Komitetas*

Neturime, rodos, ryškesnių sunkumų gerai suprasti ir lietuviškosios skautybės pagrindus. Jie principiniai taip pat išdėstyti ir visuotinai mūsųose priimti.

Tačiau pasitaiko šen bei ten pastabėlių, abejonių ar klystelėjimų. Tai žmogiška. Rūpestingai tuos iškeliamus klausimus studijuojant, lengva pastebėti juos keliančiųjų klaidas, nesiorientavimą, kokį nesusipratimą ar gal kartais ir tik... ambicingą „naujovių“ ieškojimą.

Bet esminiai tas ligi šiol ir bendrai skautybės ir lietuviškosios skautybės prasmės bei sampratos nepaveikė.

Šalia kitų pasitvarkymų, derėtų turėti sistemingą to reikalo išdėstymą kad ir kokiuose oficialiuose leidiniuose.

Lietuvybės reikalai

Čia daugiau painiavų, arba greičiau — daugiau blaškymosi ir aimanų; šiek tiek ir nesusipratimo.

Lietuvybės fronte esame reikalingi didesnės koncentracijos: tiek žmonių, tiek veiksmų, tiek, pagaliau, ir konkrečios veiklos atžvilgiais.

Šalia stovyklų, sąskrydžių ir p., reikia rūpestingai paruošto turinio; šalia konkrečių programų, reikia tinkamų leidinių. šalia didelių kalbų bei skaitlingų pareiškimų apie lietuviybės išlaikymą, būtina sujungti visas sujungti įmanomas jėgas sąjūdžio apimtyje tam tikslui, šalia jaunų, reikia ir senesnių; šalia vaikų, reikia ir suaugusių; šalia vadovų, reikia ir „nevadovų“; ir t. t.

Vyriausioji sąjungos vadovybė čia turi daugiau ką daryti, ir greitai daryti.

Skautavimas

Atliekamas ne maža skautavimo darbų. Ir gerų darbų! Bet to neužtenka: reikia, kad tas skautavimas būtų pilnas, turiningas, gyvas, pažangus, įtakingas.

Skautavimo programa išeinama menkai, paviršutiniškai, apgraibomis.

Patyrimo laipsniais, specialybėmis ir ypatingaisiais ženklais per mažai domimasi, ir tai tik proginiai, o tas reikalas turi būti skautavimo centre.

Vadovų parinkimas, ypač jų lavinimas menkas. Beveik nėra kam ir tuo rūpintis: vyresnieji nepageidaujami, jaunesnieji nepribrendę tokiam dideliui darbui.

Brolijos ir Seserijos naujųjų vadovybių pirmas reikalas turėtų būti iš naujo ir ant tvirtų pamatų pastatyti sistemingą vadovų-ių lavinimą, pritaikytą šiems laikams.

Patyrimo laipsniams ir p. išeiti reikia vadovėlių. Juk ir geriausioji programa nieko nepadės, jei nebus prieinamų medžiagos šaltinių.

Būtina, ir tai galima greičiau, pertvarkyti skauto vyčio ir prityrusio sk. vyčio laipsnių programas ir visos šakos veiklos sistemą: tą svarbų mūsų skautijos šaką pagaliau išvesti iš akligatvio.

Reikia ir bendro lietuviškosios skautybės vadovėlio, šalia įvairių skautamokslio dalykų.

Skautavimas turi būti gilesnis, nuolatinis, intensyvus ir uoliai tinka-

Clevelando skautų "Trakų" stovyklai vadovavo Aiš k. į. d. QS N. Garlaitė, A. Besparaitytė, P. Žygas, A. Gelažytė, K. Gaižutis, A. Gelažytė, V. Vaivadaitė, priekyje D. Kižys.

V. Bacevičiaus nuotr

m ū vadovų rūpinimas.

Organizaciniai reikalai

Pertvarkyti padalinių organizacinę struktūrą taip, kad ko daugiausia mūsų sąjūdžio dalyvių galėtų bendradarbiauti šakomis atitinkamai pagal savo amžių.

Skiltis gali apjungti vaikus ir toleliau išmėtytus, kai vietoje nesusidaro skiltis. Skiltys bendradarbiauja su kitomis skiltimis iš kitų vietovių ir periodiškai susitinka skautiškuose užsiėmimuose, specialiai tam reikalui organizuojamuose. Tas pats apie vilkiukų bei sk. vyčių būrelius.

Draugovė gali apjungti skiltis iš kelių vietų.

Vietininkija turėtų vėl tapti tunto dalis, o **tuntas** būti didesnis — apjungti daug daugiau vienetų.

Išdirbti palaidų ar **pavienių** ar vienišų lietuvių skautų skautų sistemą, kad jie galėtų priklausyti sąjūdžiui ir bent kada-ne-kada dalyvauti savųjų tarpe.

Akademinių sąjūdžio dalyviams daugiau pasireikšti ir intelektualiniu įnašu į liet. skautavimą: referatais, studijomis, instruktavimu, rinktine medžiaga, lietuviybės klausimais ir t. t.

Rūpestingai ir rimtai į organizaciją įtraukti ir priimti išblaškytus **skautininkus**, kaip didelę mūsų skautybės jėgą. Jei organizacijos vadovybė to nesima ir nesiims, skautininkai-ės patys turėtų sudaryti skautininkų-ių sąjungą ar p. ir tuo būdu rasti sau vietą sąjūdyje.

Sąjungos taryba turėtų būti padidinta ir patobulinta. Į tarybą pastoviais nariais turėtų įeiti visi buvusieji tarybos pirmininkai ir vyriausieji skautininkai-ės, gal net ir dar keli likę didelių nuopelnų asmens — Gedimino Vilko kavalieriai. Tokių taryboje būtų apie 15.

Rinktinių tarybos narių skaičių padidinti ligi 30-45 asmenų.

Taryba turėtų atgauti pirmąją savo autoritetą.

Pirmiją, vėl, kaip seniau, rinkti iš tarybos narių, o nesudaryti principu, kuriuo sėkmingai sudaromos vadijos. Pirmija turi būti lyg mažoji taryba,

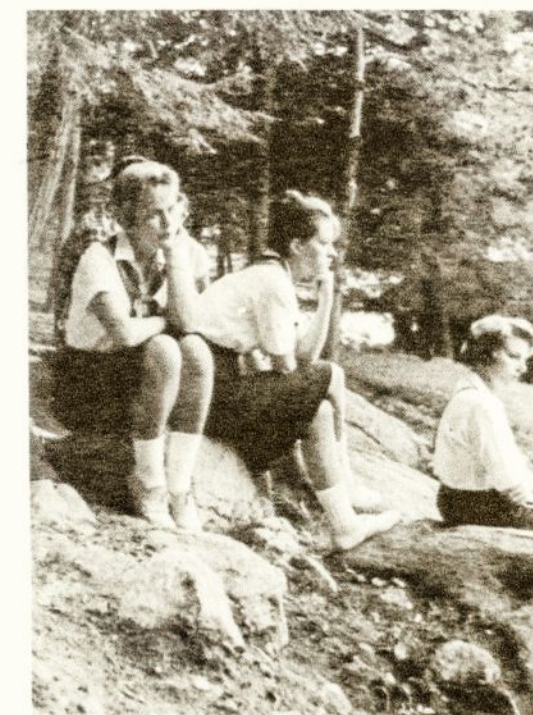
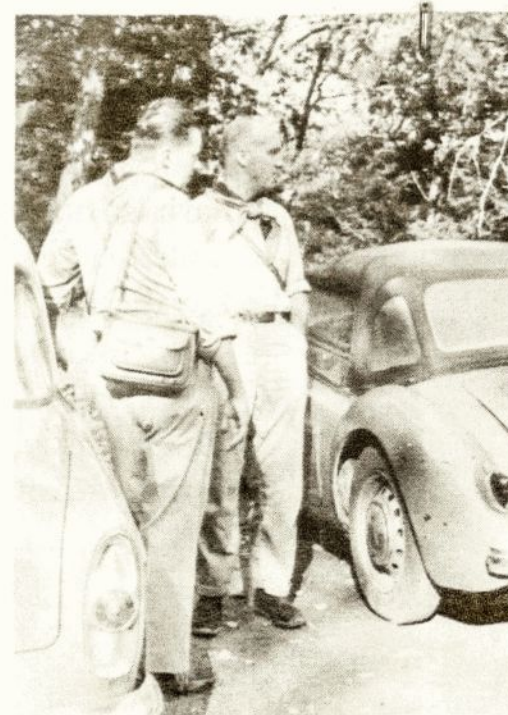
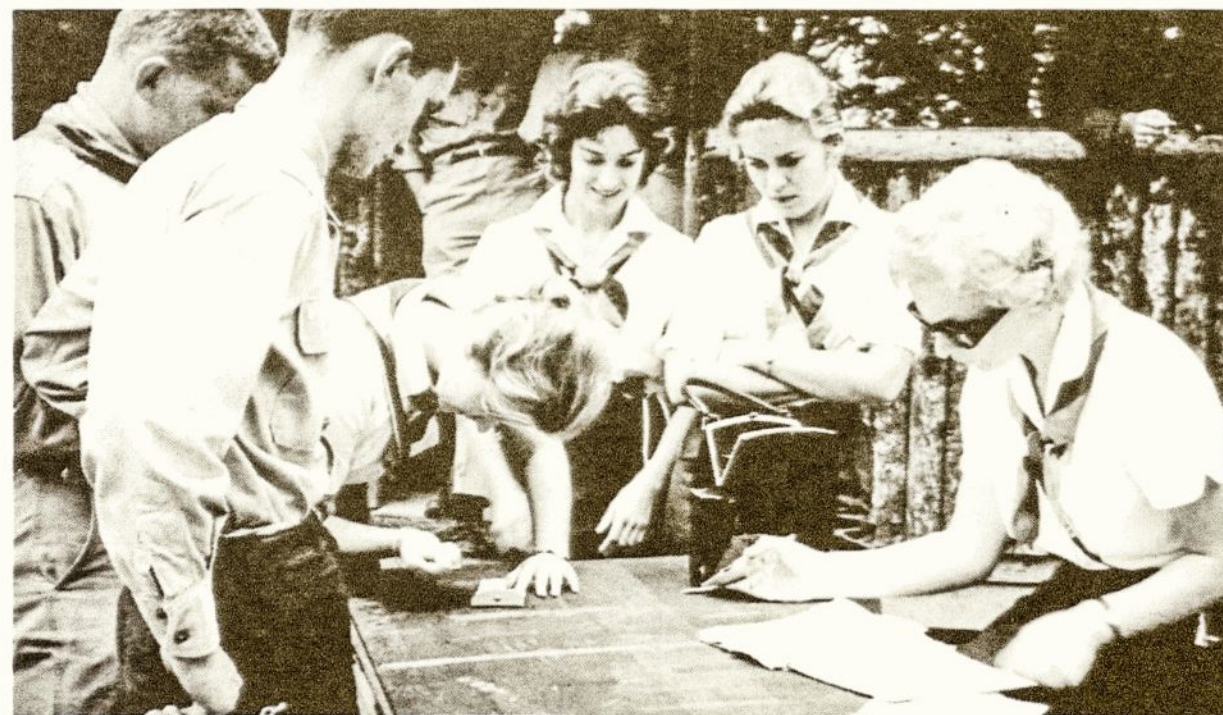
X-TOJI ASS STOVYKLA "AKMENE"

Palisades Park, N. Y.

1960 IX 4 — IX 11

Nuotraukos

*P. Bričkaus
A. Dailidės
G. Peniko
S. Tamulaičio*

o ne kokia vadija ar pirmininko „kabinetas”.

Vadijų narių skaičių apriboti ligi, pvz., 9-11 narių.. Tada ji galės svars-tyti, spręsti ir atsakingai vadovauti.

Išlaikyti demokratijos principą, kad pavaldiniai nerenka sau viršininko ir paskirtieji nerenka juos paskiriančio. Balsuoti turėtų tik sukakę, pvz., 18 ar p. amž. metų. Balsavimo teisė priklausyti visiems registruotiems skauti-ninkams. Vyriausias skautininkas ir jo pavaduotojas ir kiti vadovai, pvz., rajono vadeiva, turėtų būti renkami tokiu būdu, kad jo paskirtieji nebal-suotų.

Yra ir daugiau taisytinų organizacinių reikalų. Jie turėtų būti gerai išstudijuoti naujosios tarybos.

Medžiaginiai dalykai

Medžiaginiai tvarkomės neblogai. Galime susivažiuoti, dalyvauti ir tu-rime inventoriaus. Bet tai dar ne viskas.

Dar kai ko reikia: centrų kasos apytuštės. O lėšų kai kuriems darbams ypač būtina. Čia spauda, lavinimo veiklos išplėtimas, reprezentacija, kraičio ateičiai sudarymas ir p.

Šalia dabartinių pajamų, narių mokesčių ir aukelių, tektų pagalvoti ir apie didesnio fondo sudarymą.

Tas fondas turėtų būti specialios paskirties ir remtų kelius dalykus:

- a) **spaudą** (knygų bei kitų leidinių leidimą dabarčiai ir ateičiai);
- b) **lavinimą** (leidinius, priemones, spec. kursus ir k);
- c) **tarptautinį bendradarbiavimą** (spec. leidinius, ryšių palaikymą, de-legacijų rėmimą ir p.);
- d) **specialius uždavinius** skautybei išlaikyti ir ateičiai.

Jei organizacijoje galėtų sutipti visi skautininkai-ės, ir visi suaugę bei uždirbantieji nariai laikytų savo prievole ir tuo būdu prisidėti prie mūsų skautybės tobulėjimo, galėtumėm apsidėti specialiu mokesčiu, sakysime, po 5 ar 10 dol. per metus. Šalia aukų, kurių normaliomis sąlygomis organi-zacijoje esant galėtų būti daugiau, 3-jų ar 5-rių metų laikotarpiu tam fondui vien iš tų mokesčių šusidėtų bent 25 tūkstančiai dol.

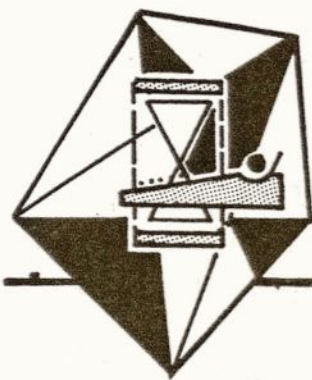
Naujoji vadovybė ir šioje srityje turėtų parodyti naujo sugebėjimo.

Mielus

*fil. Arvydą Kliorę
ir t. n. Birutę Ulėnaitę
sukūrusius šeimos židinį, nuoširdžiai
sveikina ir laimingo gyvenimo linki
A.S.S. Čikagos skyrius*

*Vytautą Rūbą ir
Iloną Literškytę*

*sukūrusius gražią lietuvišką šeimą
nuoširdžiai sveikina
A.S.S. Čikagos skyrius*

IVYKIAI ir KOMENTARAI

Stovyklų sezonas pasibaigė. Pavažinėjus, pasižvalgius, pagalvojus ir susumavus sakyčiau neblogai. Aišku laiko ir aplinkos įbrėžti ženklai matosi. Štai kelios pastabos. Stovyklose daugumoje stovyklavo tikras jaunimas. Programų atžvilgiu padaryta nemaža pažanga, bet ir reikia konstatuoti faktą — jaunųjų narių neužtektiną intelektualinį aktyvumą. Priežastis gal neužtektinas lietuvių kalbos žinojimas, ypač žodyno atžvilgiu, bet gal ir intelektualinis nepajėgumas — tikrai nežinau. Organizacinis judrumas, socialinis gyvumas bei stovyklos nuotaika — romantiškas tautiškumas dar stipriai egzistuoja. Tiesa, paskutinis faktorius jau yra šiek tiek atmiešiamas amerikoniškomis nuotaikomis. Taigi, dar kartą susumavus neblogai, tačiau stovyklas organizuojant būtinai reikia sistemingesnės visapusiškos programos.

Specialus LITUANUS žurnalo numeris pasirodė šiomis dienomis ir dabar siuntinėjamas skaitytojams. Jungtinis antros ir trečios šių metų laidos numeris pašvęstas paryškinti įvairius sovietų okupacijos aspektus. Bent kuklioje formoje tuo bandyta kontrastuoti komunistų propagandines pastangas ryšium su Lietuvos tragedijos liūdnąja 20 metų sukaktimi. Šiame numeryje pa-

liečiama rezistencija, deportacijos, religijos persekiojimas, sovietų bandymai pateisinti okupaciją, dabartinis jaunimas, kūrybiniai bandymai ir eilė kitų momentų. Leidinys iliustruotas tėvynėje gyvenančių menininkų reprodukcijomis. Norintieji šį specialų numerį įsigyti, gali kreiptis į leidėjus (916 Wiloughby Ave., Brooklyn 21, NY). Kai na: vienas doleris

Nuo šių metų pradžios yra pasikeitęs LITUANUS darbuotojų sąstatas. Redakcijos darbui vadovauja p. Alina Staknienė. Jai talkininkauja K. Cerke-liūnas, R. Gustaitytė, G. Penikas ir V. P. Vygantas. Administratoriumi yra K. Kudžma, gi visą leidimo darbą koordinuoja reikalų vedėjas V. P. Vygantas.

Po truputi artėja Šv. Kalėdų šventės. Kiekvienais metais Dr. Vydūno Vardo Šalpos Fondas išleidžia ir platina kalėdines sveikinimo atvirutes. Šio darbo išdava — Fondo pajamos, kurios yra vertingai sunaudojamos ar tai lituanistinėms stipendijoms ar tai studentiškomis paskoloms. Kiek redakcijai teko išgirsti, tai šiais metais yra gaminamos visai naujos meniškos atvirutės, kurių platinimas prasidės greitai laiku. Maloniai kviečiame visus skaitytojus prie šio atviručių platinimo darbo prisidėti.

NAUJA POEZIJOS KNYGA

Romualdas Kisieličius, vienas iš jaunųjų bebandančių mūsų išeivijos poetų, neseniai pasirodė viešumoje su naujai išleista knyga — poezijos rinkiniu „Pirmoji Sėja“. Romualdas gimęs 1932 metais vasario mėn. 7 d. Kybartuose. Aukštuosius mokslus jau baigė tremtyje; gimnaziją Vokietijoje — Ingolstadt'e ir universitetą JAV, New Yorke.

Jo pirmieji eilėraščiai pasirodė 1951 metais „Ateityje“ ir vėliau kituose lietuviškuose leidiniuose. Skaitant jo poeziją pastebime, kad ji yra pilna idealistinių svajonių, kas galėtų būti tiesioginė tremties mokyklos įtaka. Jis giliai jaučia savo aplinką, supranta jos problemas, bet pasilieka optimistas net jų akivaizdoje. Tenka pastebėti, kad eilėraščiuose trūksta meniškų išraiškų dėstant mintis. Dažniausiai pasitenkinama šabloniška — simbolinę prasmę įgavusių žodžių vartojimu: miglotą ateities rytojų... (18 p), glosto vėtros laisvės aro kapą (29 p), žiedai skriskit

į rytojų, lyg kalnų ereliai (31 p).

Autorius su šiuo pirmu savarankišku pasirodymu kreipiasi į skaitytojus šiais žodžiais:

Beriu pirmosios sėjos derlių
Į dirvą amžių išpurentą
Su viltimi, kad ne į žemę
O į širdžių gelmes ji krinta...

Tai rodo poeto nuoširdumą ir troškimą įnešti į „tamsų“ pasaulį tos šviesos ir entuziazmo, kurį jis pats jaučia gyvenime.

Kiekvieno naujo poeto pasirodymas mūsų tarpe yra teigiamas ir naudingas reiškinys. Įvertinant juos nevisuomet reikia matuoti juos pasaulinio masto matu, bet atsižvelgus į mūsų situacinę mažumos grupę, jos problemas ir tikslus, suprasti poeto tikslus ir jo nuoširdumą, bei šilumą tai tautos dalelei, kuriai jis rašo.

Knyga išleista „Pašvaistės“ leidyklos 1960. Turi 37 eilėraščius ir yra suskirstyta į tris dalis. Iliustruota dail. Jinos Totilaitės. Kaina: \$1.50. D. K.

TREČIOJI ASS VASAROS STOVYKLA KALIFORNIJOJE

Gi kai vėsiais vakarais stovyklą užliedavo „gamtos šauksmas“ — varlių ir vėžlių choras iš upės, stovyklautojai rinkosi laužui su daug linksmos nuotaikos ir garsių dainų.

Apleidę Los Angeles triukšmą, aštuoniolika stovyklautojų tris dienas su darė nuoširdžiai vieningą ir draugišką akademinį būrelį. Ši jauna ir vieninga stovyklautojų grupė teikia daug vilčių ASS Los Angeles skyriaus ateičiai. Savo pareigas sėkmingai atliko stovyklos vadovybė: viršininkas fil. A. Grigaliūnas, sesių ir brolių vadovai t. n. Dalia Andrašunaitė ir senj. Gytis Kvedaras, bei ūkio globėjai t. n. Danutė Gustaitė ir fil. Jonas Navickas. Su padėka jiems dabar žvelgiame link studijų ir žiemos stovyklos linksmybių.

Liepos mėnesio 2—4 dienomis dykumų apsuptame Kern upės slėnyje, netoli Bakersfield, Calif. įvyko trečioji ASS Kalifornijos vasaros stovykla. Stovyklą surengė ASS Los Angeles skyrius, gi dalyvavo 18 akademikų skautų bei svečių.

Smėlėtų kalnų apsuptas sraunios upės slėnis, kasdieninė šimto laipsnių kaitra ir tropikinė augmenija sudarė būdingą dykumos nuotaiką ir vidurdienį stovyklautojus vertė slėptis šaltame kalnų vandenyje ar po pakrantės medžiais. Kai vakarop saulė pagaliau apšildavo viršugalvį, vyko akademinė stovyklos programa — fil. A. Grigaliūno ir fil. A. Avižienio pašnekesiai ideologiniais klausimais, sekami diskusijų.

Scholarus

*Trečios ASS vasaros stovyklos
Californijoje dalyvės
ir dalyviai.*

J. Navicko nuotr.

A K M E N Ė

X—oji A.S.S. Vasaros Stovykla

“Bet aš atsivežiau tiktai vieną antklodę!... Buvo pranešta, kad gyvensime kabinose, o čia vien ‘belangės’ pašiūrės...”

Galbūt drėgną rugsėjo 5—tosios rytą Camp Nandowen vilos “skylėti rūmai” nelabai pradžiugino nemiegojusius, liuksusinių butų laukusius svečius: keli tamsūs, ilgi barakai susitraukę tūni tarp pilkų akmenų ir šypsosi bedantėm šypsenom — mūsų namai, pasirodo, be langų... (atsiprašau, su langais — tik be stiklų!) Bet greitai dingo lietūs ir klaikūs pirmasis įspūdis. Pasigirdo linksmesni balsai — tai stovyklautojai kurie įsidrąsinę peržengė “pašiūrės” slenkstį ir susėdę ant surūdijusių geležinių lovų džiaugėsi nusususių matracų minkštumu ir natūralia oro šaldymo sistema — vėjas švilpaukdamas nardė pro nesuskaitomus bestiklius kabinų langus... Drąsuočių pavyzdį sekdami ir lepiausieji baltarankiai studentėliai, vakarui atėjus, jau buvo save įtikinę gyno oro naudingumu ir susirietę ant įdubusių čiužinių aimanavo, kad neatsivežė daugiau antklodžių. Na, bet ir ši bėda buvo nustelbta stovyklos iškilmingumu ir fil. A. Dundzilos pravesto pirmojo laužo triukšmingumu. Paryčiais sugulę stovyklautojai greitai užmigo beskaičiuodami blėstančias žvaigždes; ne vien grynas oras, bet ir puikus vaizdas — ach, tos mūsų “belangės” kabinos!..

Ar galime tikėti savo laime?! — Pusryčius valgome didžiulėje salėje prie tikrų (keturiomis kojomis) stalė. Maistas jau pagamintas, indai švarūs, uodai nekrenta į kavą... ir, po pusryčių niekas nebuvo paskirtas nei bulvių skusti, nei puodų šveisti! YMCA skirti prižiūrėtojai tik laksto nuo stalo prie stalo klausinėdami ar visiems užtenka kavos ir ar visi gavo savo rytinės porcijas — duoną, margariną ir dežutę “cornflakes”. Pagaliau suprantame, kad ir skautai yra progresyvūs žmonės!.. Po pusryčių, pakėlę vėliavas ir išklause stovyklos viršininko prof. I. Končiaus rytinio sveikinimo, pradedame pirmąją stovyklavimo dieną — ASS sueiga, fil. A. Dundzilos paskaita (“Lietuvybės aspiracijų šviesoje”), senj. A. Saulaičio Jr. pašnekesys apie skautišką spaudą. Tarp paskaitų ir pašnekesių surandame laiko ir pasimaudyti ir laiveliais pavažinėti ir pasportuoti. Tik tas laisvalaikis, atrodo, vis perdaug trumpas... Susėdus ant didžiulio akmens (Puntuko) ir svarstant lietuviybės išlaikymo problemas neretai tenka pastebėti sesę ar brolių svajingu žvilgsniu sekantį saulės spindulių žaismą Lake Stahahe paviršiuje; o tos salos atrodo tokios vėsios, tokios paslaptingos... Saulei pagaliau pasislėpus kalnuose, šią nepaprastai greitai praėjusią pirmąją dieną palydime “Marija, Marija” aidais ir pradedame karštligišką “naktinį gyvenimą”. Tradicinis laužas: dainos, pasirodymai, šūkiai. Po laužo — šokiai. Blyksčioja džentelmenų nublizginti batai ir damų deimantai; dunda senos medinės grindys akordeonistui pradėjus “Polką su ragučiais”. “Kalvelis” seka “Bitutę”, “Kubilas” pradeda kažkodėl darytis vis panašesnis į “Rožių tango”... pakilusios dulkės vėl nusėda ir pakyla tik “cha—cha—cha” pasigirdus. Susipažinimo vakaras baigiasi triukšmingomis dainomis “Raudonojo obuolio” patalpose. Amerikiečiai nusiramina kai jiems paaiškiname, kad Nikita ne mūsų tautietis; jie linksmiai šypsoši akomponuodami “Filisterių dainą” kasos žvangėjimu. Grįžus, ir “belangės” atrodo savos, mielos ir šiltos... Gal net perdaug šiltos, nes pusry-

ASS "Akmenės" stovykloje kapelionas kun. V. Čukuras kalba stovyklautojams.

A. Dailidės

čių metu maisto naikintojų gretos yra žymiai praretėjusios. Po vėliavų pakėlimo naujasis SSS pirmininkas senj. R. Šlenys pravedė sueigą, kurioje apibrėžė ateities veiklą. Fil. Z. Viskanta paaiškino naująjį statutą ir fil. A. Avižienis pristatė priežastis, kurios privertė ASS persiorganizuoti. Po sueigos, jauniems krykštaujant ežere, filisteriai, kaip dera jų orumui, dalyvavo prof. I. Končiaus pašnekesy apie caro Rusijos studentų gyvenimą. Pasibaigus "lunch" (riešutinio sviesto ir marmeledo sumuštinių juk negalima vadinti "pietumis") buvo perskatyta dr. A. Musteikio paskaita — "Lietuviškos kultūros susitikimas su amerikoniškąja." Sutemus — vėl laužas, po kurio sekė lauželiai, laužiukai ir ekspedicija pakalnėn...

Dienos slinko nepaprastai greitai, lydimos saulės, juoko ir puikios jaunatviškos nuotaikos. Intelektualai, atrodo, greitai priprato prie akmenų, amerikiečių gaminamo maisto ir bestiklų langų. Stovykla, po karštų ginčų, buvo pagaliau pakrikštyta "Akmenės" vardu (nors neabejoju, kad daugelis susirinkę prisimename ne "Akmenę", bet "Belangę"), o paskaitų klausytojų dilinamas didžiulis akmuo tapo "Puntukas". Pripratome prie adjutanto fil. J. Biručio: "... vėliavininkai į vietas — (pauza) — MARŠ!", išradome naują žygiavimo būdą — broliai ir sesės žygiuoja kartu —, ir stovyklai įpusėjus jau mokėjome dainuoti visų taip greitai pamiltąjį "Arą". Pažintys pavirto draugystėmis, laužai darėsi vis linksmesni, dainos skambesnės, šokių salės grindys įdubo "daugiau, ir daugiau, ir daugiau", nes rusiškų dainų ritmo pagauti šokėjai trypė kazokus vis "smarkiau, ir smarkiau, ir smarkiau..."

Bet "Akmenė" buvo ne vien šokių ir dainų stovykla. Klausėme paskaitų, rengėme literatūros vakarus, net ir politinėse demonstracijose dalyvavome. Tikiu, kad ne vienas iš mūsų tarpo praturtinome savo galvosėną paklausę fil. A. Kaminsko ("Akademinio Skautų Sąjūdžio akademiškumas"), Kun. dr. V. Čukuro ("Mokslo ir religijos santykiai žmogaus gyvenime") ir fil. A. Mickevičiaus ("ASS ideologija"). Labai didelio pasisekimo sulaukė ir diskusinės grupės. Stovyklautojai galėdavo pasirinkti kurio paskaitininko klausytis ir kurioje diskusinėje grupėje dalyvauti. Temos buvo labai įvairios: fil. A. Avižienis kalbėjo apie kultūrinę autonomiją, senj. A. Saulaitis Jr. pravedė diskusiją "Konkurencija ir bendradarbiavimas tarp skautų vienetų ir ASS", fil. T. Remeikis davė dabartinių Lietuvos jaunųjų poetų kūrybos

apžvalgą, fil. G. Musteikytė kalbėjo apie kultūrinį bendradarbiavimą su dabartine Lietuva, fil. E. Kamiński diskutavo "Studentų gairėse" atspausdintą straipsnį "Šaknys" (studentų pasikalbėjimas su dabartinės Lietuvos komunistu), fil. A. Vaškelis pristatė Neries ir Binkio kūrybą ir Vladas Krivickas skaitė paskaitą "Sovietų Sąjungos ir Lietuvos santykiai nepriklausomybės metais". Literatūros vakarai (kurių buvo du) įvyko prieš einant į laužus: pirmasis buvo skirtas dabartinės Lietuvos jaunųjų rašytojų kūrybai, antrasis — jaunesniesiems išeivijos rašytojams. Gal gyviausi tai buvo Amerikos politinių partijų rėmėjų suorganizuoti debatai — "J. F. Kennedy versus M. Nixon". Debatai sekė visas amerikiečių politinių suvažiavimų taisykles — buvo ir plakatų ir demonstracijų ir net mėginimų praversti "filibusterį". Nors buvo ir jumoro, bet pačios diskusijos pateikė gana rimtų minčių. Moderatorius senj. A. Dailys puikiai tvarkė ir respublikonų ir demokratų išsišokimus. Pagal stovykloje prarasto balsavimo davinį, atrodo, kad lietuviškasis jaunimas vis dėlto tiki Nixon'o gabumais.

Gamta ir sportas — tai du beveik neatskiriami dalykai. Ir "Akmenėje" buvo girdimi duslūs mušamo sviedinio garsai. Entuziazmo pagauti "Urbanos" sportininkai net apsiėmė lošti tinklinį prieš visus kitus stovyklautojus; "Urbanos vs. Stovyklos" rungtynes laimėjo to garsiojo universiteto "sportai" (2:0) — gaila, kad stovyklos komanda nebuvo pilnai reprezentuojama.

Jubiliejinė stovykla tikrai pasižymėjo puikia nuotaika, akademiškumu ir bendradarbiavimo dvasia. Nors negalėjome išvengti gal per daug dažnai girdimos anglų kalbos, visi pasijutome esą lietuviais, kurių širdyse stipriai įaugę tėvų—protėvių kultūros šaknys. Atrodo, kad mes neišvengiamai artinamės prie fil. A. Dundzilės paskaitoje akcentuoto "Lithuanian by culture" tipo, nors ir nėra labai pageidautinas, vis dėlto per daug nėra neigiamas. Kultūra dažnai pasireiškia dainoje, o dainų "Akmenėje" nestigo; ir laužuose ir šokiuose ir net amerikiečių užteigos namuose skambėjo gyvos lietuviškos melodijos.

Penktadienio laužas prasidėjo labai linksmi — žvaigždėtas dangus, gyvas jaunimas, sausos malkos... Viskas ėjo puikiu tempu, kol laužavedys nepakvietė vyriausio "smako" praversti "Smakų dainą" — taip ir nesužinojome kas tas "smakų karalius", nes dangus, vos tik išgirdo tą baisųjį žodį, pradėjo visus negailestingai plakti milžiniškais lietaus lašais. Subėgę salėn gėrėjomės sesių puikiomis frizūromis, gėrėm karštą kavą ir dainavom (tik nebedrįsom užtraukti baisiojo "Smako").

Pagaliau atėjo ir tas liūdnasis, visiškai nelaukiamas šeštadienis — stovyklos uždarymo diena. Suvažiavę svečiai gėrėjosi puikiu gamtovaizdžiu, valgė kiaušinius su salotais, bandė irkluoti valteles; vienu žodžiu, įsijungė į dar labiau pakilusią stovyklos nuotaiką. Visi stengėmės pilnai išnaudoti tas kelias likusias stovyklavimo valandas. Bet laiko negalima sustabdyti — paskutinį kartą nuaidėjo stovyklos viršininko ir svečių kalbos, paskutinį kartą suskambėjo himnai ir paskutinė bendra vakaro malda pranyko rausvame horizonte...

10—ji ASS stovykla oficialiai baigta, bet įsismaginęs jaunimas ir toliau tęsia stovyklavimą. Po uždarymo, tikrosioms narėms, senjoroms ir filisteriams susirinkus laužavietėje buvo praversti pasižadėjimai ir pakėlimai į filisterių gretas. Pasibaigus iškilmėms įvyko paskutinis laužas. Nors ir il-

gokai pratęsėme laužą — niekas nenorėjo atsisveikinti su laužavietėje stūkšančiu indėnišku "totem pole", linksmai praleistų vakarų liūdininku — pagaliau sugiedoję tradicinę "Ateina naktis", lipome į kalną "paskutiniam pasispardymui" — akordeonas dainavo ramesnes, daugiau ilgesingas dainas... Vasara baigėsi...

Nors stovyklos metu buvo puikus oras (išskyrus tą nelaimingąjį penktadienio vakarą), sekmadienis išaušo piktas — rūkas ir lietus trukdė tvarkymąsi ir atsisveikinimai gal atrodė liūdnesni nei paprastai. Po pietų ir stovyklos laikraščio "Puntuko" redakcija, nesitikėdama daugiau žinių, susikrovė mantą, paliko kelis šlapius stovyklautojus ir išvažiavo atgal civilizacijon. Pagaliau, liko tik keli tamsūs, ilgi barakai susitraukę tarp pilkų akmenų — vėjas vis nardė pro kabinų bestiklius langus, o lietaus lašai plakė kalnelius, dildydami mūsų paliktus pėdsakus... Kur susitikime kitą vasarą?!...

M. E.

KETURIŲ VĖJŲ DVASIA

Rajoninė A.S.S. Vasaros stovykla

Stovykla pasibaigė. Ir vėl sėdžiu dulkinam didmiesty ir galvoju. Mąstau apie praėjusią stovyklą ir jaučiu kaip atskiri įspūdžiai pamažu blėsta ir nyksta. Pasilieka tik bendras vaizdas tų trijų taip greitai prabėgusių dienų. Ir kaip tą viską gali surašyti, kad ne tik pats atsimintum, bet dar ir kiti žmonės suprastų...

Matydama nieko nesugalvosianti, nutariu veikti. Išsiimu seną skiltininio vadovėlį, nors puikiai žinau, kad ten nerasiu aprašymo apie ką tik pasibaigusį savaitgalį. Verčiu knygos lapus ir skaitau: "Kas reikalinga kiekvienai stovyklai". Kaip akademikė, žiūriu į šį klausimą filosofiškai ir galvoju kaip čia atsakyti, kad būtų ir rimta, ir įdomu, ir susidarytų aprašymas apie stovyklą. Ilgai vargti netenka: dar perverčiu Lietuvišką Enciklopediją, kelias poezijos knygas, ir jau turiu genialią mintį kurią čia pat bandau išversti į lietuvių kalbą: "Duonos kepalas, ąsotis vyno ir tu." Ir trumpa, ir tas "Tu" gali būti visaip suprantas. Nors toks laisvas vertimas kažkodėl neskamba labai poetiškai, bet aš susižavėjusi jį dar kartą garsiai pakartoju, ir staiga išgirstu linksmą balsą už nugaros:

— Nepamiršk ir manęs!

— Iš tikrųjų, — pridurė tas pats balsas, — jeigu priskaitai ąsotį vyno, ją, ir mane, tai duonos kepalas kaip ir nebereikalingas.

— Kaip tai nebereikalingas! O ką tu manai mūsų virėja darė per tas tris dienas? — šokau karštai ginti stovyklos garbės ir staigiai atsisukus jau norėjau toliau dėstyti savo argumentus, kai tik dabar pastebėjau, kad kambarys tuščias. Pasijutau truputį keistai. Žmogus esi įpratęs su savim kalbėtis, bet tai pirmas kartas, kad su savo nuomone nesutikčiau. Paskubomis išsitraukiau senus "Mūsų Vyčio" numerius ir ėmiau ieškoti ar kas iš akademikų jau gavo daktaratą iš psichologijos.

Lengvai sušnarėjo užuolaidos.

— Nesijaudink, — prabilo tas pats balsas, — užmiršau prisistatyti.

Aš gi Keturių Vėjų stovyklos dvasia, tai jau beveik kaip keturios dvasios. Girdėjau, kad rašai apie stovyklą, tai noriu, kad ir mane paminėtum.

— Kad aš nelabai atsimenu, ar tu man kur matyta?

— Kaip tai matyta? Juk aš esu dvasia! O dvasioms pavojinga šiais laikais rodytis. Bet jeigu tu manęs ir stovykloje neįdegtai, tai turbūt nieko neatsimeni. Gerai, kad atsilankiau. Dabar galėsi viską aprašyti iš dvasiškos pusės.

— Bet juk ten buvo stovykla, o ne trijų dienų rekolekcijos, — dar mėginu silpnai priešintis.

— Užteks ginčytis, — supyko dvasia. — Tu puikiai žinai ką aš manau. Sėskis ir rašyk, bet tik tą, ką aš liepsiu.

Tai įvyko Kanadoje, Wheatley, Ontario, per didįjį liepos ketvirtos savaitgalį, kai iš keturių šalių suvažiavo akademikės skautės ir skautai...

— Iš kokių keturių šalių? — pertraukiau įsismaginusią dvasią. — Be to, atsimink, kad čia akademikų žurnalas, o ne Kanados geografijos vadovėlis.

— Sunku suprasti jūsų studentišką stilių, — atsiduso dvasia. — Bet trumpai sakant, tai buvo vidurio rajono stovykla, o tos keturios šalys: Detroitas, Clevelandas, Kanada ir Čikaga — viso apie 70 asmenų.

— O brolių šį kartą buvo daugiau kaip sesių, — pridėjau linksmu balsu, džiaugdamasi, kad ir aš atsimenu kai kuriuos svarbius faktus.

Dvasia per daug nesidžiaugė tais svarbiais faktais ir iš eilės tvarkingai išvardino stovyklos vadovybę: sktn. Montvila — stovyklos viršininkas, fil. Bulgarauskaitė ir Rastenytė — sesių komendantės, senj. Petrauskas — berniukų komendantas, senj. J. Jurgutis — stovyklos adjutantas.

— O kaip su programa, laužais? — užklausia dvasią, kol ji dar nepradėjo vardinti paeiliui viso 70 dalyvių sąrašo.

— Kadangi buvo tik trys dienos, tai kiekvieną dieną pravedė kitas skyrius.

— Pirmą dieną teko gerai saulėj pasikaitinti ir pasimaudyti. Prisimčiau patenkinta lupdama odą nuo nudegusių rankų.

— Bet užtai naktį vėjas pūtė bei lijo ir lijo, o kitas dienas saulės kaip ir nebuvo, — džiaugėsi dvasia — užtatai ir stovyklą pavadino Keturiais Vėjais.

— Būtų jau geriau pavadinę kokia klampyne. Kai palijo, tai sekmadienio rytą vos tik kelios mašinos galėjo į bažnyčią išvažiuoti.

— O kas visas sesių palapines naktį nuvertė, jei ne vėjas, — atsikirto pasididžiuodama dvasia.

— Geriau pakeiskime temą, — tariau gelbėdama padėtį. — Pasikalbėkim apie paskaitas? Įdomu ką jūs galvojate apie egzistencializmą apie kurį skaitė Dalia Germanaitė?

— Mums dvasioms uždrausta apie tai kalbėti: bet aš gerai atsimenu Domo Veličkos paskaitą apie lietuvių kalbos senumą ir sulyginimus su kitomis kalbomis. Gaila tik, kad paskaitą triukšmingai pertraukė klausytojų tarpe pasirodžiusi gyvatė. Fil. Ad. Mickevičiaus pašnekesys apie jo susitikimą su lietuviu komjaunuoliu nors ir nebuvo toks triukšmingas, bet užtai susilau-

“KETURIŲ VĖJŲ” STOVYKLA

Wheatley, Ontario
1960 VII 2 — VII 4

Nuotraukos

V. Pabarčiūtės

N. Stasiškio

kė ilgų ir karštų diskusijų. Šeštadienio ir sekmadienio vakarais turėjome laužus. Pirmąjį laužą pravedė clevelandiečiai pasirodydami su savo televizijos stotim A.S.S. su stoties ženklu asilu, kas kai kuriuos akademikus, matyt respublikoniškų pažiūrų, blogai nuteikė. Sekmadienį, po laužo, keturios sesės ir penki broliai pasipuošė ASD ir Korp. spalvomis, bei buvo apdovano ti gėlėmis.

Stovyklautojų žymią dalį sudarė jaunesnio amžiaus dalyviai. Buvo malonu, kad ir jie įsitraukia į akademikų tradicijas, neblogiau už "senius" val gydami naktipiečius bei traukdami dainas. Ten daug padėjo ir Čikagos skyriaus išleistas dainorėlis, kuriame tilpo visa eilė puikių dainų.

Kadangi man taip rimtai berašant kažkur dingo stovyklos dvasia, tai daugiau nieko negaliu pridėti kaip tik pakartoti pirmąjį sakinį — stovykla pasibaigė. Belieka dar pridurti — "pasimatysiu dešimtojoj akademikų stovykloj prie New Yorko".

Sesė R.

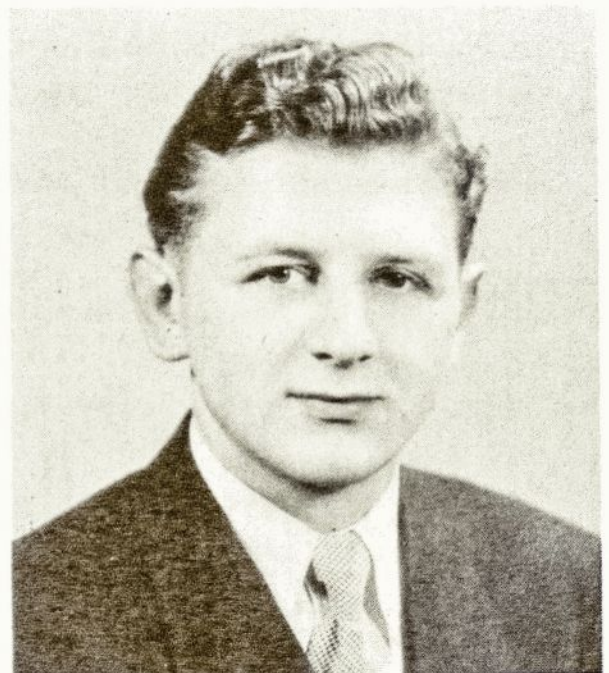
Birutė Pleškytė šiais metais baigė University of Illinois įsigydama B.S. laipsnį iš fiziologijos.

Birutė gimė Lietuvoje, Klaipėdoje. Skautuos įstojo 1946 m. Vokietijoje. Čikagoje baigė Hirsch High School, kurią lankydama priklausė Student Council ir taip pat National Honor garbės draugijoms. Studijuodama priklausė akademikams skautams nuo 1956 m., aktyviai dirbo Illinois Universiteto Lituanicos klube. Taip pat buvo pakviesta į Omega Bet Pi pre-med garbės korporaciją. Birutė yra tikroji narė ar aktyviai dalyvauja Sąjūdžio veikloje.

ALGIRDAS TRINKŪNAS

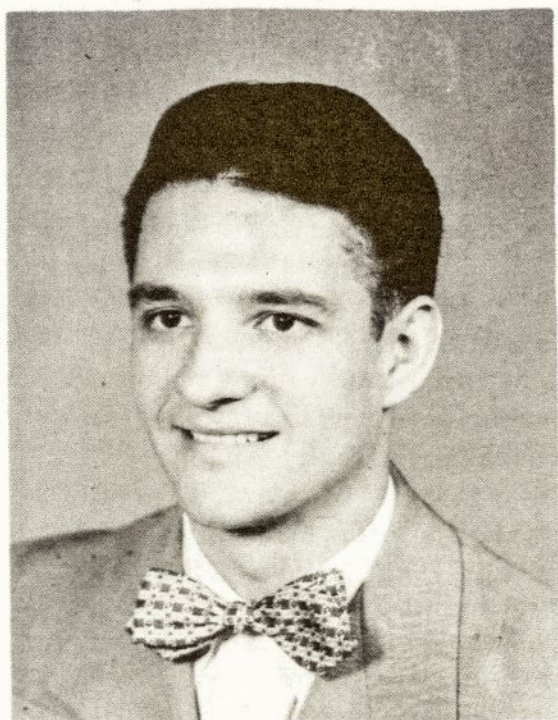
Šiais metais baigė Čikagos Art Institute pritaikomojo meno kursą. Į skautus įstojo 1946 metais Vokietijoje. Pradėjęs studijas Art Institute, įstojo į Korp! Vytis ir 1955 metais gavo spalvas. Prieš kelerius metus Algis buvo išrinktas A.S.S. Čikagos skyriaus sekretoriumi, ir dar dabar uoliai eina šias pareigas.

Gauguma mūsų gerai pažįstame Algį ir jo akordeoną iš stovyklų iškylų bei visokių pasilinksminimų. Be skautiškos veiklos jis dar priklausė "Dainavos" ansambliui ir jau eilę metų dainuoja Čikagos vyrų chore.

ROMUALDAS VISKANTA

— MOKSLO DAKTARAS

Malonu yra pristatyti skaitytojams naują inžinierijos daktarą, Korp! VYTIS filisterį, paskautininką Romualdą Viskantą.

Romas gimnaziją pradėjo lankyti Vil kaviškyje, tęsė Vokietijoje Uchtės stovykloje ir baigė Čikagoje. Netrukus įstojo į University of Illinois ir 1955 m. baigė jį gaudamas B.S. laipsnį mechaninėje inžinerijoje. Tais pačiais metais jam buvo suteikta "Trane Fellowship" Purdue Universitete kur 1956 metais jis gavo magistrø laipsnį. Toliau sekė dveji metai mokslinio darbo Argonne Nation Laboratories. Tačiau 1958 metais, gavęs United States Atomic Energy Commision specialią stipendiją, jis sugrįžo tęsti studijų Purdue Universitete. Tenais, parašęs disertaciją "Heat Transfer in Thermal Radiation Absorbing and Scattering

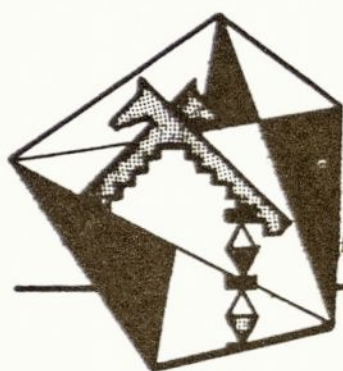
Media". 1960 m. rugpiūčio 5 d. gavo Doctor of Philosophy laipsnį. Už pasižymėjimą moksle jis yra pakviestas į eilę garbės korporacijų: Pi Tau Sigma, Sigma Tau, Tau Beta Pi ir Sigma Ki. Romas taip pat yra narys American Nuclear Society.

Neatsiliko Romas ir lietuviškajame gyvenime. Į skautų organizaciją įstojo 1945 metais ir yra ėjęs visą eilę pareigų. Nuo pat studijų pradžios jis yra aktyvus Studentų Sąjungos ir Korp! VYTIS narys. 1955 metais buvo išrinktas į Korp! VYTIS centro valdybą ir ėjo vice—pirmininko, o vėliau pirmininko pareigas. Eidamas Korp! VYTIS pirmininko pareigas organizacijai kritišku momentu, jis savo sumanumu ir darbštumu daug ką nuveikė ir praeities darbo rezultatus matome šian diena. Romas, taip pat, kruopščiai redagavo "Skautybės Kelią" "Draugo" dienraštyje, bei studijuodamas Purdue universitete buvo vienas iš Lietuvių Studentų Sąjungos skyriaus organizatorių.

Romas yra vedęs ir su žmona Birute augina dukrelę. Šiuo metu jis tęsia mokslinį darbą Argonne National Laboratories bei rašo amerikiečių profesinėje spaudoje.

Sėkmingai užbaigus formalias studijas filisteriui Romualdai Viskantai norisi palinkėti sėkmės pasirinktoje profesijoje. Neabejoju, kad prie šių lėkėjimų prisideda visi Romo draugai ir pažįstami. O leisvalaikiu — lietuviškame gyvenime mes ne tikimės, bet žinome, kad su Romu dar daug pasimatysime.

Z. V.

MŪSŲ PASTOGĖJE

NAUJI ASS CENTRINIAI ORGANAI

Korespondencinis Akademinio Skautų Sąjūdžio Suvažiavimas (KASSS), vykęs nuo liepos 18 d. iki rugpiūčio 31 d., išrinko naujus centrinius ASS organus. Kandidatų buvo 33, išrinkti — 16.

Akademikų Skaučių Draugovės (ASD) Garbės Teismą sudaro fil. Birutė Bulotaitė, fil. Birutė Petrulytė ir fil. Zita Sodeikienė; ASD Garbės Gynėja — t. n. Aldona Ščiukaitė; ASD Vadovė — t. n. Jūratė Koklienė (Laikūnaitė).

Korp! VYTIS Garbės Teismą sudaro fil. Edmundas Korzonas, fil. Leonas Maskaliūnas ir fil. Antanas Dundzila; Korp! VYTIS Garbės Gynėjas — fil. Bronius Kviklys; Korp! VYTIS Vadovas — senj. Viktoras Petrauskas.

I ASS Kontrolės Komisiją išrinkti fil. Rita Stravinskaitė, senj. Adolfas Mėlinauskas ir t. n. Amanda Gelažytė.

Studentų Skautų Sąjungos (SSS) Centro Valdybą išrinkti fil. Aldona Avižienytė, senj. Rómualdas Aninkevičius ir senj. Raimundas Šlenys.

Filisterių Skautų Sąjungos (FSS) Centro Valdyba buvo išrinkta Akivaizdiniame FSS Suvažiavime gegužės 29 d. ir šio KASSS metu nebuvo renkama.

Šis KASSS pasisakė ir už naujojo ASS Statuto papildymą nauju paragrafu (9a), kuris apriboja ASS studentų narių priklausomumą kitoms ideologinėms organizacijoms. Už balsavo 87,6% suvažiavimo dalyvių, prieš — 12,4%

Suvažiavimą ir rinkimus pravedė Rinkiminė Komisija, sudaryta iš ASS Clevelando skyriaus narių (M. Leknickaitė, R. Minkūnas, M. Kižienė, S. Matas, V. Kamantas, V. Vaivadaitė, V. Muliolis).

CLEVELANDE

* Rugpiūčio 19 d. Čiurlionio ansamblio namuose įvyko skyriaus susirinkimas, ku-

rime buvo išrinkta nauja SSS valdyba: senj. D. Kižys — pirm., t. n. G. Natkevičiūtė — sekr., junj. G. Neimanas — išd., t. n. D. Germanaitė — ASD vadovė ir senj. V. Koklys — Korp! VYTIS vadovas. Tolimesnėje sueigos programoje Rita Babickas savo pašnekesyje pristatė Modernų Džasą ir jo charakteristikas

* Filisteris Vytautas Kamantas persikėlė gyventi į naują vietą. Jo dabartinis adresas yra: 477 Cole Plaza, Willowick, Ohio.

DETROITE

* Rugpiūčio 21 d. A.S.S. skyrius išrinko naują valdybą 1960—61 metams, kurion įeina senj. Rimantas Plepys — pirm., kand. Gintarė Šileikytė — sekr. ir senj. Vytautas Rugienius — išd.

* “Keturių vėjų” A.S.S. rajoninės stovyklos metu į tikrąsias nares buvo pakelta Virginija Buivydaite, o į senjorus: Rimas Plepys ir A. Baziliauskas.

* Prie sėkmingo “Keturių vėjų” stovyklos pravedimo nemažai prisidėjo šie Detroito skyriaus nariai: D. Bulgarskaitė, A. Rastenytė, D. Jurgutienė, J. Jurgutis, V. Petrauskas, A. Zapareckas, V. Rugienius ir R. Plepys. Didelė padėka tenka stovyklos viršininkui skautininkui Manvydui ir šeimininkei p. Januškevičienei, kuri be jokio užmokesčio gamina stovyklautojams maistą.

HARTFORDE

* Š. m. rugsėjo 16 d. Hartfordo lietuvių parapijos mokykloje įvyko Hartfordo—Waterburio Korp! Vytis skyriaus susirinkimas, kurio metu buvo išrinkta nauja valdyba. Pirmininku išrinktas sen. Ant. Saulaitis Jr., sekretoriumi — sen. Andrius Tvirbutas. Naujas skyriaus pirmininkas pakvietė fil. V. Pileiką pasilikti junjorų tėvūnu. Šiuo metu skyriui priklauso du filisteriai, aštuoni senjorai ir du junjorai.

Šį rudenį skyrius numato sulaukti bent aštuonių naujų junjorų ir pravesti senjoro pasižadėjimą kandidatavimą atlikusiems broliams. Buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad apie 90 nuš. skyriaus senjorų neturi juostų ir kaklaraiščių, o taip pat jaučiamas trūkumas ir ženkliukų. Tačiau, svarbiausias skundas buvo tas, kad vietinis ASD skyrius "auga" labai pamažu ir verčia senjorus važinėti į Bostoną arba New Yorką, ydant galėtų padraugauti su sesėmis. ..VP

ČIKAGOJE

* Jaunimo namuose, rugsėjo 30 d. įvyko pirmoji Čikagos S.S.S. sueiga. (Susirinkimo metu išrinkta nauja skyriaus valdyba: R. Kviklytė, V. Demereckas ir V. Kulikauskas. Tolimesnėje sueigos programoje buvo išklaudyta aktoriaus Pilkos paskaita apie Šekspyrą Lietuvos teatre.

* Filišteris Dr. Algis Avižienis šį rudenį persikėlė gyventi į Kaliforniją, kur dirbs mokslinį darbą Jet Propulsion Laboratory of California Institute of Technology.

* Filisterė Dalia Tallat—Kelpšaitė išvyko į Angliją, kur žada metus mokytojauti vietinėje gimnazijoje. Būdama Europoje ji žada aplankyti ir kitas valstybes.

* FSS sueiga įvyko spalio 2 d. Jaunimo namuose. Į naują Čikagos skyriaus valdybą buvo išrinkti: Dr. R. Viskanta, E. Zabarškas, R. Stravinskaitė ir R. Tonkūnaitė. Senajai valdybai: L. Maskaliunui, R. Gustaitienei ir A. Stepaičiui buvo padėkota už darbą einant valdybos pareigas ir or-

ganizuojuant FS Sąjungą. Vėliau buvo diskutuota skyriaus veiklos problematika. Sueigos antrąją dalį užpildė fil. Vytauto ir Vandos šliūpų filmas neseniai atkeliavęs kartu su jais iš Afrikos.

* Rugsėjo 30 d. įvyko S.S.S. skyriaus sueiga. Buvo išrinkta nauja valdyba. Valdyba pasiskirstė pareigomis: V. Deremeckis — pirmininkas, E. Kulikauskas — izd., R. Kviklytė — sekr. Be šių asmenų, naują valdybą įeina Laima Vepškaitė A.S.D. vadovė ir naujas Korp! VYTIS vadovas.

* T. n. Danutė Vainauskaitė šiais metais baigusi University of Illinois, paskirta nauja Čikagos ASD skyriaus kandidačių globėja.

URBANOJE

* Rugsėjo 21 d. įvyko L.S.S. Urbanos skyriaus susirinkimas. Buvo svarstomi einamieji reikalai ir renkama valdyba. Išrinkti yra R. Punkris — pirm., R. Palčiauskas — vice pirm., D. Balcerytė — sekr., I. Mackevičiūtė — socialinių reikalų vedėja ir J. Kašuba — izd.

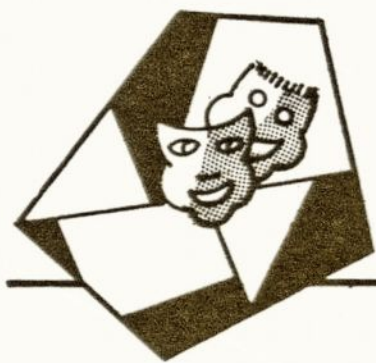
* Trečiadienį, rug. 28 d. įvyko S.S.S. Urbanos skyriaus sueiga. Buvo renkama nauja skyriaus valdyba. Ji susideda iš Rimmo Liaugmino — pirm., Stasio Vanagūno izd., Birutės Strikaitytės sekr, Edvardo Šimonio — K! Vytis vadovo ir Liūdos Korzanaitės — A.S.D. vadovės. Sueigoje dar buvo nutarta kiekvieną sekmadienį daryti studijų valandėlę.

VITA PAVIČIUTĖ—ČERNIENĖ

Šių metų birželio 2 d. baigė The School of the Art Institute of Chicago išgydama bakalauro laipsnį "Art Education" ir šį rudenį pradėjo dėstyti Park Forest mokykloje.

Vita gimė 1938 m. Kaune. Gimnaziją pradėjo lankyti Augsburgė, Vokietijoje. Baigė Maria High School Čikagoje 1956 m. Į skautų organizaciją Vita įstojo 1945 m. (jaunesnės skaitės) Vokietijoje. Atvykus į Ameriką nuo pat Čikagos Skaučių tunto įsisteigimo aktyviai dirba tunte. Ėjo skiltininkės, draugininkės, vyr. skaučių vadovės, instruktorės ir kitas pareigas. Vadovavo visai eilei skaučių stovyklų. 1956 metais pakelta į paskautininkes. Tai pat apdovanota Tėvynės Dukros Žymeniu. Į ASD Vita įstojo 1957 metais. 1959 metais gavo spalvas, o šiais metais tapo pakelta į filsteres.

S U M U Š T I N I S

AKADEMIKŲ SKAUTŲ VEIKLA

(Taip kaip ją interpretuoja Remus)

*Jis sako, kad jis statosi
sau slėptuvę nuo pasaulio.*

"Atsargiai, Didelis Brolis stebi jus!"

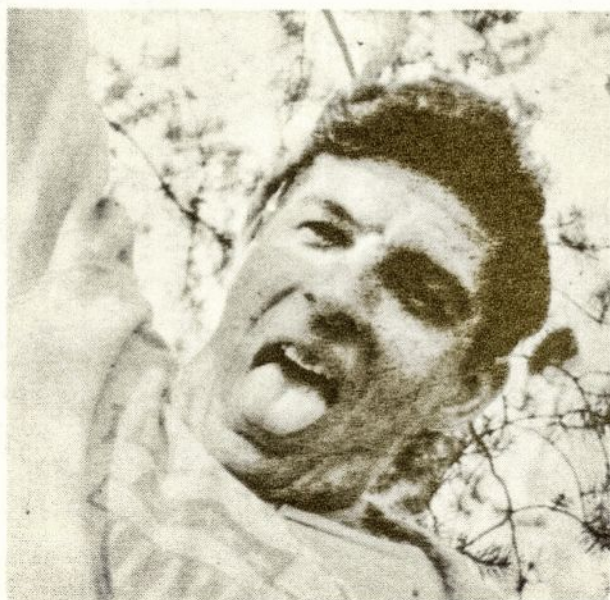
"Aš pasisakau už visapusišką veiklos išsiplėtojimą!"

*"Aš kvesčionuoju teigimą,
kad du ir du yra keturi."*

*"Galit parašyt į 'Sumuštinį'
— mes tiktai geros draugės."*

Aukšta sesė, trumpas brolis.

*"Atsiprašau, sese,
aš nežinojau,
kad čia vulgarus žodis..."*

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Skelbia Jaunimo Dramos Konkursą

Dvi premijos tūkstančio ir penkių šimtų dolerių

1. P.L.B. Valdybos skelbiamame Jaunimo Dramos Konkurse gali dalyvauti viso pasaulio lietuviai kūrėjai.
2. Dramos taikomos pradžios arba aukštesniųjų mokyklų amžiaus jaunimui. Žanrą ir temą pasirenka patys dramų autoriai. Dramos sceninis laikas 1,30—2 val. Pastatymo išlaidos derintinos su išeivijos teatrų materialiniu pajėgumu. Premijos neskiriamos, jei nebus pakankamai vertingų ir šias sąlygas atitinkančių kūrinių.
3. Dramų rankraščiai parašomi mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Atskirame uždarame voke duodama autoriaus pavardė ir adresas su slapyvardžiu ir dramos pavadinimu. Vokai, ant kurių autoriai užrašys "nelaimėjus neatplėšti", nebus atidaromi ir kartu su rankraščiu grąžinami autoriaus nurodytu adresu.
4. Už dvi geriausias dramas skiriamos premijos. Pirmoji premija — *tūkstantis dolerių* (Mecenatas JAV Lietuvių Bendruomenė). Antroji premija — *penki šimtai dolerių* (Mecenatas Kanados Lietuvių Bendruomenė).
5. Tas pats autorius gali gauti abi premijas.
6. Premijas laimėjusių dramų pastatymo teisę trejus metus nuo premijos įteikimo dienos turi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba.
7. Konkurso Jury Komisijos sudėtis PLB Valdybos bus paskelbta vėliau.
8. Paskutinė data konkursiniams rankraščiams įteikti (pašto išsiuntimo diena) — *VTŲV metų spalio mėn. v d.*
9. Rankraščius siųsti šiuo adresu PLB Valdybos Sekretorius p. Kęstutis GRIGAITIS, 622 avenport Rd., Toronto, Ont., Canada.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas skaito paskaitą "Akmenės" sovykloje

G. Peniko nuotr.

REDAKTORIAUS PUSLAPIS

MIELI SKAITYTOJAI

Kad šis numeris tiek pavėlavo, ir kad praeitame numeryje duoto pažado neišpildėme, skaitytojų atsiprašau. Teisintis per daug nemėginsiu, nes be visos eilės kliūčių redaktorius dėl to irgi šiek tiek kaltas. Žvelgiant pirmyn labai stengsimės paskutinius šių metų numerius tvarkingai išleisti.

Vasara prabėgo ir kartu su ja visa eilė mūsų stovyklų. Šiame numeryje telpa eilė stovyklų aprašymų ir nuotraukų. Didelis ačiū visiems korespondentams ir fotografams. Esu tikras, kad skaitytojai ir tolimesnėje ateityje laukia Jūsų pasireiškimų MV puslapiuose.

Apie nesusimokėjusius prenumeratorius ir šių metų prenumeratą nerašysiu, nes jau atsibodo ne tik skaitytojams, bet ir man. Tiesa noriu priminti visiems MV platintojams, kad jau laikas susirūpinti sekančių metų prenumeratos rinkimu. MV adminis-

tracija žada suorganizuoti sistematingą 1961 m. MV vajų. Skaitytojai turintieji konkrečių pasiūlymų prašau apie juos parašyti MŪSŲ VYČIUI.

Didele padėka šios vasaros stovyklų rengėjams kurie dalį pelno paskyrė MV reikalams. Šios aukos daug padėjo ir jų dėka mes galėsime tvarkingai užbaigti metus. M. V. vardu noriu pareikšti ypatingą padėką New Yorko sesei t. n. Laimai Šileikytei, kuri AKMENĖS stovyklos metu surinko per \$140.00 prenumeratų ir aukų. Tai tikrai pavyzdys kitiems.

Baigiant noriu paminėti MV aukotojus: Alytai ir Šliūpai po\$3.00; po \$2.00 — Augulis, D. Germanaitė, J. Kibirkštis, R. Krikščiūnas, V. Kligys, A. Mėlinauskas, R. Palčiauskas, R. „Punkrys“, P.Y., A. Rimas, V. Stropus, K. Zapkus ir R. Židžiūnas. Visiems aukotojams MV vardu nuoširdus ačiū.

*Mielas seses Birutę Kozicienę ir
Gražinę Mačiuikienę ir jų šeimas my-
limai mamytei mirus nuoširdžiai
užjaučiame*

FSS Čikagos skyrius

*Fil. inž. Arvydui Kudirkai
Jo Mylimam Tėveliui Staiga Mirus
Gilią Užuojautą Reiškia
Hartfordo—Waterburio Korp!
Vytis Skyrius*

*Mieliems nariams Linai Kaminskai-
tei ir Edvardui Kaminskui, jų tėve-
liui mirus, gilią užuojautą reiškia
Filisterių Skautų Sąjunga*

*Filisteriui Dr. Edvardui Kaminskui
netekus savo mielo tėvelio užuojautą
reiškia ir kartu liūdi
A.S.S. Čikagos skyrius*

ALP 3088
L. C. C. L. V. H.

Viršelis : P. Bričkaus ir G. Peniko Nuotraukos

90.775. 164.